TRST, torek
1. aprila 1958
Leto XIV. - Št. 78 (3923)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 25 lir
Tel.: Trst 94-638, 93-808, 37.338 - Gorica 33-82
Poštnina plačana v gotovini

UREDNISTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel št. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., tel. 33-82 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15. do 18. - Tel. 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir — MALI OGLASI: 30 lir beseda — Za Jugoslavijo cene oglasov po dogovoru.

NAROCNINA: mesečna 480 lir vnaprej, četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir — Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir - FLRJ: izvod 10, mesečno 210 din - Nedeljska: letno 540, polletno 270, četrtletno 135 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928, tek. rač. pri Komunalni banki v Ljubljani 60-KB-1-Z-375

Hruščev sporočil seznam članov nove vlade

ZSSR je sklenila prekiniti jedrske poizkuse in poziva na podoben sklep vse druge države

Gromiko je poudaril, da bi moral biti sporazum o prepovedi jedrskega orožja in uničenju vseh zalog lahak, ker imajo to orožje samo tri države - Opozorilo na nevarnost nemške oborožitve SZ bo ravnala v skladu s svojo varnostjo, če bodo zahodne države nadaljevale z eksplozijami

MOSKVA, 31. — Na skupni seji obeh domov vrhovnega sovjeta SZ je Hruščev danes sporočil sestavo nove vlade, v kateri so v glavnem potrjeni vsi dosedanji ministri. Maršal Bulganin pa je bil imenovan za predsednika državne banke.

Takoj nato je sovjetski zunanji minister Gromiko sporočil predlog vlade za enostransko prekinitev poizkusov z atomskim in vodikovim orožjem. Vrhovni sovjet, ki je nocoj zaključil svoje zasedanje, je ta predlog soglasno odobril. Prav tako je odobril sestavo nove vlade ter poziv parlamentom za prekinitev jedrskih poizkusov.

Vrhovni sovjet je odobril tudi spomenico, ki se bo poslala zahodnonemškemu Bundestagu. Spomenica poudarja nevarnost, ki jo ima za mir oprema zahodnonemške vojske z jedrskim orožjem in raketami. Vrhovni sovjet izraža željo, naj bi se združili sovjetski in nemški napori za rešitev miru in varnosti evropskih narodov vštevši nemškega.

Vladni načrt o prekinitvi jedrskih poizkusov, ki je bil predložen v odobritev vrhovnemu sovjetu, se glasi: «Vrhovni sovjet je dal nalogo ministrskemu svetu ZSSR, da sprejme potrebne ukrepe za enostransko prekinitev jedrskih poizkusov ter da se obrne na vlade drugih držav, ki imajo atomsko in vodikovo orožje, s pozivom, da sprejemajo podobne ukrepe, da se omogoči prenehanje poizkusov s tem orožjem povsod in zavedno.»

V pozivu ameriškemu kongresu je rečeno, naj zastavi ves svoj vpliv, da se najde dokončna rešitev vprašanja prekinitve vseh jedrskih poizkusov. V pozivu se poudarja, da vsaka nova jedrska eksplozija pušča radioaktivne elemente, ki so nevarni za človeštvo. Poziv omenja nato, kar je že omenil Gromiko, in sicer, da je sporazum o prenehanju jedrskih poizkusov sedaj lahko doseči, ker sedaj izdelujejo jedrsko orožje samo tri države.

V pozivu je tudi rečeno, da, če bi se ZDA in Velika Britanija pridružile SZ in prekinile jedrske poizkuse, bi bilo vprašanje rešeno za vedno. Na koncu poudarja poziv posebno odgovornost vlad SZ ZDA in Velike Britanije s tem v zvezi.

Poleg poziva parlamentom vsega sveta za ustavitev jedrskih poizkusov, je vrhovni sovjet soglasno odobril tudi poziv vsem državam, ki so bile v protihitlerjevski koaliciji, in vsem državam, ki so bile žrtev nacističnega napada. Poziv terja nastop z vsemi sredstvi, da se prepreči ponovna oborožitev Zahodne Nemčije ter oprema te države z raketami in atomskim orožjem.

V novi vladi sta Mikojan in Kozlov prva podpredsednika. Poleg tega so v vladi štirje podpredsedniki, 19 ministrov, ki so bili vsi potrjeni, 14 predsednikov državnih odborov, predsednik državne komisije, dva predsednika splošnih ravnateljstev in predsednik državne banke.

Poleg tega je 15 predsednikov vlad zveznih republik avtomatično vključenih v zvezno vlado. Vlada torej sestavlja 58 oseb, ker ima Josef Kuzmin funkcije ministrskega podpredsednika ter predsednika državnega odbora za načrtovanje.

Na splošno ni velikih sprememb v vladi. Na svojem mestu ostanejo Mikojan, zunanji minister Gromiko, obrambni minister Malinovski in finančni minister Zverev. Edina sprememba je ta, da je bil Kozlov imenovan za prvega podpredsednika vlade. Aleksander Zasjadko pa za predsednika vlade. Vseh 19 ministrov Bulganinove vlade je bilo potrjenih. Med temi so tudi notranji minister Dudorov, predsednik odbora za državno varnost general Serov in minister za kmetijstvo Mačkević. Tudi Bulganin ostane v vladi, ker spada predsedstvo državne banke v okvir vlade.

Od dveh prvih podpredsednikov je Mikojan imel to mesto že v prvi vladi Malenkova, ki je bila sestavljena po Stalinovi smrti. Kozlov pa je bil predsednik vlade ruske republike. Od 4 podpredsednikov je samo eden nov, in sicer Aleksander Zasjadko. Maršal Bulganin, ki je bil imenovan za predsednika Gosbanke (državne banke), je že imel to mesto od leta 1938 do 1941. Tedaj je bil tudi podpredsednik sveta ljudskih komisarjev.

Zunanji minister Gromiko je v svoji izjavi sporočil omenjeni predlog vlade in izjavil, da se v Moskvi zavedajo, da prekiniti jedrske poizkuse ne pomeni odpraviti nevarnost atomske vojne in je dodal: «Zato pri podpiranju prekinitve jedrskih eksplozij hkrati jasno izjavljamo, da je naš glavni motor, doseči sporazum z drugimi državami za brezpogojno prepoved vseh vrst atomskega in termonuklearnega orožja, za konec izdelovanja tega orožja ter za popolno uničenje sedanjih zalog pod primernim nadzorstvom. Toda ameriška in britanska vlada še dalje kažeta, da nista pripravljeni sprejeti take ukrepe, čeprav bi taka pobuda treh držav, ki imajo jedrsko orožje, naletela nedvomno na hvaležnost vsega človeštva.»

S tem v zvezi je Gromiko omenil, da nekater. zahodni voditelji, predvsem ameriški, vidijo v prekinitvi jedrskih poizkusov nevarnost za gospodarstvo zahodnih držav, in je pripomnil, da nevarnost za zahodno gospodarstvo ni v prekinitvi jedrskih poizkusov ali oboroževalne tekme, pač pa v militarizaciji, ki sedaj vpliva na vse gospodarstvo držav članic atlantskega pakta. «Imamo resne vzroke, ki kažejo, da bodo te države tolikо bolj naglo drvele v prepad gospodarskega poraza, kolikor višja bo raven militarizacije v teh državah. Atomska in vodikova bomba nista rešili 5,300.000 ameriških državljanov brezposelnosti.» Gromiko je omenil tudi naraščajoče gibanje med angleškim ljudstvom proti britanskim jedrskim poizkusom.

Zatem je Gromiko izrekel upanje, da bodo tudi ZDA in Velika Britanija sprejele enak sklep kakor SZ in s tem prispevale k omejitvi jedrske oboroževalne tekme ter k zmanjšanju nevarnosti atomske vojne. «Toda, če ne bodo vlade ki imajo jedrsko orožje, odgovorile na pobudo SZ in bodo nadaljevale svoje jedrske poizkuse, bo Sovjetska zveza nastopala v bodoče na tem področju v skladu z interesi lastne varnosti.»

Gromiko ni pojasnil, koliko časa bo trajala prekinitev poizkusov, toda domneva se, da prekinitev velja od danes naprej. Gromiko je tudi omenil, da je sporazum o ustavitvi poizkusov relativno lahak, ker sedaj izdelujejo jedrsko orožje samo v SZ, ZDA in Veliki Britaniji.

Gromiko je dejal, da sovjetska vlada predlaga kot prvi korak enostransko prekinitev poizkusov z vsemi vrstami jedrskega orožja, ker je glavni smoter SZ doseči sporazum o prepovedi uporabe in izdelovanja vseh vrst tega orožja in o popolnem uničenju sedanjih zalog.

Minister je omenil, da je Sovjetska zveza tudi v preteklosti sprejela enostranske ukrepe in zmanjšala število svojih oboroženih sil in svoje oborožitve. Pripomnil pa je, da bi zahodne države zgrešile račune, če bi mislile, da namerava SZ še dalje služiti stvari miru na enostranski podlagi, medtem ko bi Zahod še dalje utrjeval svojo oborožitev. Na žalost je SZ edina država, ki je pripravljena brez odlašanja podpisati ukrepe, ki jih predlaga.

Gromiko je govoril tudi o oborožitvi zahodnonemške vojske z atomskim in raketnim orožjem in dejal: «Tisti, ki prispevajo k atomski oborožitvi zahodnonemške vojske, si prevzemajo toliko večjo odgovornost pred narodi, kolikor se to dogaja v trenutku, ko se vodijo pogajanja za konferenco najvišjih. Če bo atomska oborožitev Zahodne Nemčije postala stvarnost, bo to neizbežno ustvarilo novo oviro za sklenitev sporazuma o razorožitvi in odgovornost bo padla na vlado Zahodne Nemčije ter na vlade držav, ki jo silijo k takemu ukrepu.

Minister je tudi izjavil, da zahodne države skušajo s svojimi načrti o izdelovanju «čistih bomb» odvrniti pozornost od vprašanja, ki nalaga izbiro med mirom in atomsko vojno.

Sledila je razprava o Gromikovi izjavi in predlogu vlade. Številni poslanci so podprli sklep vlade. Atomski znanstvenik Igor Kuršatov je izjavil, da je SZ prva izdelala vodikovo bombo in da ameriški poizkus na otoku Eniwetok se ni napravil s pravo bombo, ker se taka bomba ne more prenašati niti z letali niti z raketami. Vodikovo bombo so preizkušali v Sovjetski zvezi 12. avgusta 1953 in temelji na drugačnem načelu, kakršno je ameriško. Američani so preizkušali svojo vodikovo bombo šele šest mesecev potem. Zatem je Kuršatov pobijal argumente predsednika Eisenhowerja, češ da ZDA niso napadle SZ, ko so imele premoč, s tem da so edine imele vodikovo bombo.

Kuršatov je končno izrekel upanje, da ne bo nikoli prišlo do jedrske vojne, ter je pozval znanstvenike vsega sveta, naj uporabljajo napredek v jedrski znanosti v miroljubne namene. Govornik je tudi poudaril, da je sedaj mogoče odkriti vse jedrske poizkuse, in je na koncu dejal, da so sovjetski znanstveniki pripravili «nov način ugotavljanja» eksplozij.

ZDA bodo nadaljevale jedrske poizkuse
Predlog NATO o postopku za konferenco

Povsem negativna reakcija Washingtona na sovjetski sklep
Iz Londona ni še uradnih komentarjev

WASHINGTON, 31. — Predsednik Eisenhower in državni tajnik Dulles sta se danes razgovarjala o sovjetskem sporočilu o prekinitvi jedrskih poizkusov. Zatem pa sta se razgovarjala o skupni izjavi, ki so jo danes izročile ZDA, Francija in Velika Britanija sovjetski vladi in ki se tiče konference najvišjih.

Predstavnik državnega departmaja je v zvezi s sovjetskim sklepom izjavil, da bodo sovjetsko izjavo podrobno proučili, da pa za sedaj lahko na splošno podajo nekaj pripomb.

Izjava pravi, da prihaja sovjetski sklep takoj po vrsti številnih jedrskih poizkusov v SZ, ki naj bi bili opozorilo svetovni javnosti, da je potrebno načeti vprašanje jedrskih poizkusov in druga s tem povezana vprašanja. Izjava dodaja, da skuša sovjetska vlada vedno s propagando ustvariti v tujini sliko miroljubne sovjetske vlade, da pa ta vlada odkrito ignorira Združene narode, kar se tiče razorožitve. Izjava omenja nato zahodni načrt o razorožitvi, resolucijo skupščine OZN s tem v zvezi ter sklep o razširitvi razorožitvenega odbora. Nato pripomnija, da sovjetska vlada odklanja proučevanje razorožitvenih vprašanj v skladu z metodami, ki jih določa listina OZN, in dodaja: «Elementarna resnica je, da se svobodne države ne bodo odpovedale in se ne smejo odpovedati svojim skupnim sredstvom, ki so potrebna za ustrahovanje napadalca. Te države se ne morejo braniti proti napadu z navadnim zaupanjem v sovjetsko izjavo o namenih, ki ne predvideva nobenega sistema nadzorstva in bi omogočila njenim avtorjem, da se ji tajno izneverijo, ali da po svoji volji spremenijo njeno vsebino.

ZDA ponovno pozivajo SZ, naj prouči živ'enjsko vprašanje razorozitve na urejen način v skladu z listino OZN, ki jo je podpisala tudi SZ. Ta listina predstavlja svečan sporazum. Če SZ razveljavija ta sporazum, čemu naj bi svet imel zaupanje v nove obveznosti Moskve?»

Pozneje je predstavnik državnega departmaja pripomnil, da nameravajo ZDA nadaljevati svoje poizkuse v Pacifiku kljub sovjetski izjavi. Dodal je, da so ZDA se vedno mnenja, da ni še mogoče ugotoviti vsako jedrsko eksplozijo. V zvezi z Eisenhowerjevimi izjavami na zadnji tiskovni konferenci je predstavnik dejal, da se velike eksplozije normalno lahko odkrijejo, toda «je še vedno mesta za dvom», kar se tiče drugih eksplozij.

Na koncu je dejal, da ta izjava ne misli izključiti pogajanj za razorožitev na morebitni konferenci najvišjih, toda vsak sporazum je treba doseči v okrilju Zdruzenih narodov.

V pričakovanju britanske uradne izjave ugotavljajo v londonskih krogih: 1. da je Sovjetska zveza pravkar končala vrsto jedrskih poizkusov in bo zato lahko spopolnjevala atomsko orožje, s katerim sedaj razpolaga; 2. da se v pomanjkanju nadzorstva, ki bi ga sprejele vse prizadete države, jedrski poizkusi lahko nadaljujejo, ne da bi jih bilo mogoče lokalizirati; 3. da sovjetsko sporočilo ni take narave, da bi lahko olajšalo sklenitev mednarodnega sporazuma o celotnem razorožitvenem vprašanju; 4. da ni verjetno, da bo Velika Britanija spremenila svoje stališče, ne da bi se posvetovala z ZDA in z drugimi zavezniki v NATO.

Predstavnik zahodnonemške vlade von Eckardt pa je izjavil: «Če je sovjetska izjava o prekinitvi jedrskih poizkusov iskren prispevek dobre volje, da pride do konference na najvišji stopnji, tedaj jo je treba z zadovoljstvom pozdraviti. Če pa gre samo za propagando, tedaj je gotovo, da bi to neugodno vplivalo na ozračje pripravljalnih razgovorov.

Predsednik socialdemokratske stranke Ollenhauer pa je izjavil, da sovjetski sklep razbremenjuje mednarodn: položaj. «Zahod — je pripomnil — bi moral izkoristiti ta sklep za resna pogajanja s Sovjetsko zvezo, da se doseže sporazum o prepovedi jedrskih poizkusov. Enostransko odpoved bi moral nadomestiti sporazum, ki bi bil obvezen za obe strani, ker samo tak sporazum jamči spoštovanje takega sklepa.»

Izjava, ki so jo danes izročile ZDA, Velika Britanija in Francija sovjetski vladi v imenu vseh držav NATO, je odgovor na zadnje sovjetske predloge za konferenco najvišjih. V izjavi predlagajo zahodne države Sovjetski zvezi, naj se diplomatske priprave za sklicanje konference najvišjih začnejo v Moskvi v drugi polovici aprila. Pozneje naj bi zunanji ministri ocenili rezultat tega pripravljalnega dela ter naj bi določili datum, sedež in udeležence konference najvišjih.

Anglesko noto spremlja Mac Millanovo pismo Hruščevu, ki je odgovor na Bulganinovo pismo od 14. marca.

Skupna izjava, ki jo je objavil svet NATO, se glasi: «1. Sedanji mednarodni položaj terja resne napore, da pride do sporazuma o glavnih vprašanjih, ki vplivajo na mir in ustaljenost v svetu. V takih pogojih je sestanek najvišjih zaželen, če lahko nudi priložnost resne proučitve večjih vprašanj in če bo pripomogel, da se ustvari učinkovito sredstvo, ki naj omogoči sporazum o nekaterih važnih vprašanjih. 2. Jasno je, da je še pred sklicanjem konference najvišjih, s takimi pogoji potrebno pripravljalno delo. 3. To pripravljalno delo bi se izvršilo na najboljši način z izmenjavo pogledov po diplomatski poti, ki naj bi privedla do sestanka zunanjih ministrov. 4. Glavni smoter tega pripravljalnega dela bi moral biti proučitev stališča raznih vlad do velikih vprašanj in določiti vprašanja, ki naj se predložijo v proučitev predsednikov vlad. Pri tem pripravljalnem delu ne bi šlo za sprejem sklepov, pač pa da se iz splošne diskusije ugotovi možnost sporazuma. 5. Če bi se zunanji ministri sporazumeli o rezultatih pripravljalnega dela, bi se sporazumeli o dnevu in kraju konference najvišjih in bi določili njene udeležence. 6. Če je tak postopek sprejemljiv za sovjetsko vlado, se predlaga, naj se diplomaski stiki začnejo v Moskvi v drugi polovici aprila.»

—«—

Hruščev obišče Budimpešto

BUDIMPEŠTA, 31. — Madžarska agencija MTI javlja, da bo Hruščev prišel 4. aprila v Budimpešto. V sovjetski delegaciji, ki se bo udeležila proslave 13. obletnice osvoboditve Madžarske, bodo Frol Kozlov, Andrej Gromiko in predsednik zveze sindikatov Viktor Grišin.

—«—

Potopila se je norveška ladja

AMSTERDAM, 1. — Holandski radio Scheveningen javlja da se je norveška ladja «Skaubryn», na kateri je nastal požar, potopila v Indijskem oceanu. Domnevajo, da so rešili vse potnike in člane posadke, skupno nad 1100 oseb. Rešila jih je britanska ladja «City of Sydney», preden se je ladja «Skaubryn» potopila. Norveška ladja je bila po radiu sporočila, da je na krovu nastal požar, in je pozvala na pomoč.

Komentar vlade FLRJ

Pomemben prispevek k miru

Zveza borcev proti atomski oborožitvi Bundeswehra
Nobenih omejitev za potovanje v FLRJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 31. — Jugoslovanska vlada ocenjuje sklep vrhovnega sovjeta SZ o prenehanju jedrskih poizkusov kot pomemben prispevek stvari miru in mednarodnemu sporazumevanju, ki bi ga morale posnemati vse države, ki imajo atomsko orožje.

«Sklep vrhovnega sovjeta SZ o enostranskem prenehanju poizkusov z jedrskim orožjem je zelo pomemben prispevek k stvari miru in mednarodnemu sporazumevanju,» je izjavil nocoj zastopnik državnega tajništva Jakša Petrić in dodal, da je SZ s to svojo akcijo v pomanjkanju splošnega sporazuma o tem važnem vprašanju napravila korak naprej. «Negativna reakcija na sklep SZ ali pa odklanjanje, da se zaradi nezaupanja ali drugih razlogov sprejmejo možnosti, ki jih ta sklep daje, ne bi odgovarjal interesom miru,» je poudaril Petrić.

«Bilo bi potrebno, da tudi druge države, ki imajo jedrsko orožje, s svoje strani storijo podobne korake. To pričakujejo narodi sveta. To bi bil pomemben prispevek k vzpostavitvi mednarodnega zaupanja, zlasti med velikimi silami, in k izboljšanju možnosti za sporazum o razorožitvi ter za končno prepoved izdelovanja in uporabe jedrskega orožja.»

Centralni odbor Zveze borcev Jugoslavije, ki se je sestal danes pod predsedstvom Aleksandra Rankovića, je sprejel resolucijo, v kateri ugotavlja, da je sklep Bundestaga o oborožitvi zahodnonemške vojske z atomskim orožjem usmerjen proti interesom miru. Resolucija poudarja, da so se vsi narodi in države združene v protihitlerjevski koaliciji slovesno obvezale, da bodo najodločneje preprečile vsak poizkus obnovitve nemškega militarizma. To nalaga Združenim narodom, da se odločno uprejo atomski oborožitvi Bundeswehra. Centralni odbor ZB opozarja na nevarnost sklepa zahodnonemškega parlamenta in izraža prepričanje, da bo ta sklep naletel na odpor vseh ljudi, ki želijo mir, zlasti žrtev nemškega napada in fašizma. Zveza borcev pričakuje, da se bo nemški narod tokrat v svojem interesu odločneje uprl proti temu sklepu.

Zavedajoč se globoke narodne in mednarodne odgovornosti za nadaljnjo usodo človeštva in za preprečevanje novih vojn ter uresničenje mednarodnega sodelovanja, poziva ZB vse organizacije borcev v svetu, da se aktivno uprejo oboroženi Bundeswehra z atomskim orožjem in posvetijo vse sile rešitvi miru in sodelovanja med narodi.

Predsednik ZB Ranković je med razpravo o dosedanjem delu zveze omenil, da je Jugoslavija posvetila po vojni veliko pozornost udeležencem narodnoosvobodilne borbe in družinam ter otrokom padlih borcev. Okrog 200.000 otrok padlih borcev je bilo usposobljenih za samostojno življenje. Danes še 64.000 otrok padlih borcev prejema pomoč za šolanje. Udeležencem narodnoosvobodilne borbe so bile priznane nekatere pravice, katerih namen pa ni dajanje privilegiranega položaja, temveč da se jim omogoči, da niso zapostavljeni za drugimi državljani, ki niso imeli težav pri dobivanju raznih kvalifikacij. Ranković je omenil nekatere negativne tendence, med katerimi so zahteve nekaterih maloštevilnih udeležencev NOB, da jim skupnost prizna privilegije in večje pravice kot jih imajo ostali državljani. Ranković je dodal, da so ti privilegiji nezdružljivi s socialističnimi načeli in da je zato proti takim pojmovanjem potrebno voditi ostro borbo. Obsodil je dalje tiste maloštevilne udeležence narodnoosvobodilne borbe, ki pogostoma na posamezne probleme družbenega razvoja gledajo enostransko brez čuta odgovornosti. Sirijo in razvijajo nezdrave šovinistične malomeščanske teorije. Dodal je, da nezadržni tok družbenega dogajanja v Jugoslaviji ne trpi nobenih ovir na poti graditve socializma, tudi če gre za ljudi, ki so sodelovali v narodnoosvobodilni borbi. «Kdor ne pojmuje svoje vloge v gradnji socializma, in ki bo nastopal proti splošnim interesom družbene skupnosti, bo ostal izoliran in nobene zasluge v vojni mu ne bodo pomagale,» je zaključil Ranković.

Avstrijski list «Die Presse» je pred dnevi objavil vest, da je Jugoslavija baje omejila potne vizume za tuje državljane in da so jugoslovanska zastopništva v tujini opozorila vse turiste, ki potujejo v Jugoslavijo, da morajo do 8. aprila odpotovati iz Jugoslavije. Državno tajništvo za notranje zadeve obvešča v zvezi s to vestjo, da niso bili za potovanje v Jugoslavijo izdani nobeni novi predpisi in da tuji državljani lahko potujejo v Jugoslavijo v običajnih formalnih pogojih kot doslej in da ni nobenih omejitev.

B. B.

Vlaganje kandidatnih list
Naserjev obisk spet odložen

Na listah KD bo 38 odst. Fanfanijevih pristašev in 30 odst. pristašev Katoliške akcije - Epuriranih bo 26 parlamentarcev

(Od našega dopisnika)

RIM, 31. — V zelo velikem številu volilnih okrožij so bile danes zjutraj vložene prve kandidatne liste. Kdo bo prvi vložil listo — to je bilo nadvse važno vprašanje, ker je prvo mesto na glasovnici zelo važno. Skoro povsod so tekmovali pri tem komunisti in demokristjani in v večini primerov bo lista KPI na prvem mestu. Ponekod je prišlo pri tem do prepirov in do pretepov, ponekod pa tudi do zmešnjave, tako da bodo morali okrožni volilni uradi naknadno odločiti, katera stranka pride na prvo mesto. Vendar pa je povsem gotova z kandidatnimi listami samo KPI, medtem ko volilna komisija krščanske demokracije še vedno rešuje tako imenovane «težave kandidature», ki obstajajo predvsem v sporih in v prerivanju med demokristjanskimi strujami. Doslej kaže, da bo prišlo na kandidatne liste okrog 38 odstotkov pripadnikov Fanfanijeve «demokratične iniciative», okrog 30 odst. tistih, ki jih podpira Katoliška akcija in «mešćanski odbori» ter razni škofje, a med njimi so tudi nekateri znani «gronchijevci»; okrog 12 odst. kandidatov spada v Andreottijevo strujo «Primavera» ter samo 8 odst. je demokristjanskih levičarjev. Na splošno se dalje ugotavlja, da okrog 26 dosedanjih poslancev in senatorjev ne bo več kandidiralo po nalogu vodstva stranke, 6 bivših parlamentarcev pa se je kandidature odreklo iz osebnih razlogov.

Minister Tambroni je izjavil novinarjem, da bo število volivcev in volivk znašalo 32,633.000 in da bo končna točna številka znana šele 30. aprila. Dejal je tudi, da dosedanja volilna kampanja poteka v redu.

Zelo zanimivi pa so podatki o številu volivcev iz Neaplja, kjer je prefekturni komisar po odhodu «ljudskega» monarhističnega župana Laura ugotovil sledeče: v volilnih seznamih je bilo vpisanih 1.613 mrtvih v zadnjih 60 letih, 558 volivcev je bilo krivično izločenih iz seznamov, 342 volivcev pa, ki bi morali biti brisani zaradi kazni, so bili kljub temu vpisani, 347 jih je bilo vpisanih dvakrat, 258 je bilo takih, ki so bili vpisani v Neaplju in še v kaki drugi občini, tako da so mogli dvakrat voliti, 23 je bilo inozemcev, t. j. neitalijanskih državljanov, 452 je bilo emigrantov, ki so bili zbrisani iz seznama prebivalstva, ne pa iz volilnih seznamov, 1759 jih je bilo vpisanih v seznam prebivalstva, čeprav bivajo kot emigranti stalno v inozemstvu, 1701 je bilo takih, ki jih ne morejo najti, 42 imen pa takih, ki v Neaplju sploh ne obstajajo. Poleg tega je bilo 88.335 volivcev vpisanih z napačnimi osebnimi podatki, 70.339 z napačnimi naslovi, 216.351 jih je bilo vpisanih kot analfabetov, čeprav imajo šolska spričevala, za 173.126 ni bilo rojstnih listov.

V prihodnjih dneh se pričakuje v Rimu privatni obisk avstrijskega kanclerja ing. Raaba. S tem v zvezi pise avstrijsko demokristjansko glasilo, da se bo Raab lahko temeljito pogovarjal s predsednikom Zolijem, ter poudarja da ti razgovori «ne bodo tako zelo privatni, da ne bi imeli tudi politične važnosti». Nadalje piše list, da bo Raab obiskal tudi papeža. «Med Avstrijo in Sveto stolico je vprašanje konkordata, katerega rešitev je srčna zadeva za katoliško ljudstvo,» pise list. «Dejstvo je, da do rešitve še ni prišlo, toda to ni odvisno od dobre volje kancleria. To je dobro znano tudi v Vatikanu. Seveda bi bilo napačno pričakovati od razgovora med njim in svetim očetom kakršno koli začasno rešitev. Zadeva je preveč komplicirana in preveč povezana z vprašanji avstrijske notranje politike, na katero načelnik vlade nima neposrednega vpliva». Nato poudarja list, da tudi z razgovorom z Zolijem ne bo rešeno vprašanje Južne Tirolske, «ki je še prav posebej pri srcu vsem Avstrijcem». «Nekaj takega absolutno ne bo mogoče, vendar pa je tudi Južni Tirolski samo v prid, če oba načelnika vlade pojasnita na jasen in nedvoumen način svoja stališča».

Tajnik NATO Spaak ki je na obisku v Italiji, je imel danes s Pello razgovor, pri katerem je bil navzoč tudi načelnik glavnega štaba general Mancinelli; pri kosilu, ki je bilo pozneje, pa je bil tudi obrambni minister Taviani. Jutri bo Spaak obiskal Verono, v sredo pa bo potoval v Nico. V Veroni bo pregledal poveljstva NATO.

Še vedno ni razčiščeno vprašanje Naserjevega obiska in polemika se je vnela, ker je italijanska vlada obisk odložila na nedoločen čas po volitvah, tako da bi Naser po obisku v Moskvi odšel skoraj naravnost v Rim. Veleposlanik Združene arabske republike Okaša je danes izjavil, da je egiptovska vlada že pristala na datum obiska, ki naj bi bil prve dni junija sporazumno z rimsko vlado, ki je zaradi poznejšega parlamentarnega razvoja izrazila željo, naj bi bil obisk šele jeseni, in sicer v oktobru. «Trenutno, je dejal Okaša, egiptovska vlada ne more izjaviti, da pristaja na ta datum. Pozneje bomo poslali naše zadevne predloge. Vendar sem gotov, da bo do obiska prišlo.» Palača Chigi pa je objavila nocoj pojasnilo, v katerem se trdi, da «se ne potrjujejo vesti iz Egipta glede datuma Naserjevega obiska v Italiji, ker ta datum še ni bil sporazumno določen. Na splošno menijo, da je palača Chigi v zadregi spričo izjave egiptovskega veleposlanika. Očitno se voditelji italijanske zunanje politike bojijo novih polemik, ker so mnenja, da bi jim utegnile škodovati na volitvah. Jasno je torej, da je italijanska zunanja politika podrejena demokristjanskemu strankarskemu vplivu, kar vsekakor jemlje italijanski diplomaciji precej ugleda.

A. P.

Po enem mesecu od zločina

Aretirani roparji iz Ulice Osoppo

Milanska policija je aretirala pet od sedmih roparjev, ki so napadli avto z denarjem neke banke

MILAN, 31. — Danes popoldne je bilo potrjeno, da je policija aretirala pet od sedmih roparjev, ki so pred mesecem oropali na Ulici Osoppo avto z denarjem in drugimi bančnimi vrednostmi. Za 18. uro je bila najavljena na kvesturi tiskovna konferenca, ki so jo pa morali na prošnjo novinarjev preložiti že na 16.30, da bi vest nekoliko obširneje že lahko prinesle zadnje izdaje popoldanskih listov, medtem ko so prve izdaje objavile sicer pod ogromnimi naslovi samo golo vest.

Roparji so bili aretirani že v soboto ob zori, toda po štiridesetih urah aretacije in zasliševanja so dejanje tudi priznali. Razen 45-letnega Ferdinanda Russa, ki mu pravijo «Nando il Terrone», so ostali roparji znatno mlajši. Tako imata Innocente (kolikšna ironija imena!), Ciappina ter Arnaldo Bolognini po 30 let, ostala dva, Luciano De Maria ter Arnaldo Gesmundo po 28 let. Poglavar tolpe in organizator ropa pa je «Nedolžni» Ciappina.

Policiji se je posrečilo dobiti tudi nekaj uropanega denarja (18 milijonov) in orožja. Ugotovljeno je bilo, da znaša vsota ukradenega denarja 114 milijonov.

Aretiranci pripadajo lombardskemu «podzemlju» in dr. Zamparelli, šef milanskega letečega oddelka policije, jo svoj sum po ropu takoj usmeril na Ciappino, ki je že bil pred desetimi leti na čelu drzne zločinske tolpe, ki se je dičila z briljantnim imenom «Banda ovunque».

Poleg petih neposredno udeleženih zločincev je bilo aretiranih tudi nekaj drugih oseb, ki so zapletene v zločin zaradi posrednega sodelovanja.

Niso še znane vse podrobnosti o tem, kako je n. pr. policija prišla na sled zločincem. Roparji so si denar, ki so ga naropali, razdelili v neki garaži, razne vrednostne papirje pa so zavrgli. Vedeli so sicer, da denarja še ne smejo pričeti razpečevati, dokler se pozornost zaradi drznega ropa ne poleže. Vendar se je eden izmed roparjev izdal, ko je denar na veliko razmetaval. To je bila ena izmed sledi, po kateri je šla policijska preiskava.

Za ostala dva roparja, ki še nista bila aretirana, policija ve, kdo sta, in je prepričana, da ji bosta prej ali slej prišla v roke. Toda policija je tudi prepričana, da morajo imeti ujeti ptički na vesti še druge zločine, in ugotoviti bo treba še tudi to.

—«—

Egiptovski protest v OZN zaradi incidentov med Izraelom in Sirijo

NEW YORK, 31. — Opravnik poslov stalnega odposlanstva Združene arabske republike pri OZN Zaki Kanwi je danes poslal generalnemu tajniku OZN Dagu Hammarskjoeldu noto o izraelskem napadu na meje Sirije v času od 24. do 27. marca. Zahteval je tudi nujno sejo Varnostnega sveta.

Do hujših incidentov je prišlo včeraj in danes na sirsko-izraelski meji pri jezeru Houleh. Z obeh strani so so streljali celo s topovi. Izraelci hite zatrjevati, da so bili napadalci Sirci, z druge strani pa seveda trdijo obratno. Vse pa bolj kaže, da so napadalci najbrž Izraelci.

—«—

Sto ljudi utonilo

RANGUN, 31. — Sto ljudi je utonilo pri potopitvi splava v bližu burmanskega mesta Bassein zaradi nevihte. Na splavu je bilo skupno 123 oseb, od katerih se jih je 23 rešilo.

Vedno hujše težave za Gaillarda

Danes stavka v Franciji okrog milijon delavcev

Solidarnost ob «dnevu za Alžirijo» - Poziv azijskih socialističnih strank

PARIZ, 31. — Gaillardova vlada nima lahkega življenja. Jutri bo več kot milijon francoskih delavcev stavkalo. Gre le za «opozorilno» stavko, ki bo trajala 24 ur, toda če opozorilo ne bo zaleglo, tedaj bodo prav verjetno sledile še druge stavke, ki bodo lahko še večje. Jutri ne bodo delali železničarji, javna transportna služba (metro), letalstvo, plin, voda, elektrika, pošta in telegraf, uprave bolnišnic in higienskih služb, občinske uprave, preskrba, rudarji in najbrž tudi bančni uslužbenci. Vsi ti bodo stavkali, ker zahtevajo zvišanje prejemkov.

Najbolj prizadeta bo jutri železniška služba in največ škode bo imel pri tem seveda Pariz, zlasti še zato, ker bo po napovedih tudi avtobusna in metrojska služba 100-odstotno parizirana.

Nezadovoljstvo francoskih delavcev se nanaša zlasti na stalno naraščanje cen najnujnejših življenjskih potrebščin. Sam državni statistični urad je ugotovil, da je v zadnjih tednih stalno rasla cena nekaterih živil, zlasti mesa, sočivja in sadja. (Krompir je n. pr. za 94 odstotkov dražji kot ob istem času l. 1957). Indeks predmetov široke potrošnje je pokazal v komaj šestih mesecih 12-odstotni porast. Povišanje plač je pa le deloma pokrilo povišanje življenjskih stroškov. Pri tem je še značilno, da so bila povišanja manj pomembna v javnem, državnem sektorju kot v privatnem. Jasno je torej, da so še zlasti nezadovoljni državni uslužbenci.

Vlada stoji pred težko nalogo: povečati plače ali zvišati kupno moč plač. Drugo bi se lahko doseglo z znižanjem plač, kar pa je izvedljivo bolj v teoriji kot v praksi.

V vsej Združeni arabski republiki so včeraj slavili «dan za Alžirijo». Pri tem je predsednik Naser organizatorjem zbirke denarnih fondov za «borbo Alžirije» odstopil eno svojo mesečno plačo kot predsednik ZAR. Stranka Neodestur v Tuniziji je ob «dnevu za Alžirijo» poslala generalnemu tajniku OZN, ki se sedaj nahaja v Londonu, resolucijo, naj poseže v alžirski konflikt. Stranka se z resolucijo obrača na Hammarskjoelda, naj pripomore, da pride do direktnih pogajanj med Francijo in alžirskimi uporniki, da se napravi konec bojem.

V mestu Hanoi je bila v okviru «dneva za Alžirijo» demonstracija okrog 40.000 oseb, ki so sprejele resolucijo, ki zahteva, naj Francija takoj prizna popolno neodvisnost Alžiru. Podobna zborovanja so bila tudi v drugih mestih Severnega Vietnama.

Vodstvo azijskih strank se je 26. marca zbralo v Kathmandu ter sprejelo med drugimi tudi resolucijo o Alžiriji. V tej resoluciji se zahteva od vseh socialističnih strank, naj pritiskajo na francosko socialistično stranko, da prizna alžirsko neodvisnost.

Robert Murphy, ameriški predstavnik za «dobre usluge» med Francijo in Tunizijo, se je danes na Foreign Officeu sestal s svojim britanskim tovarišem Haroldom Beeleyem. V Parizu se trdi, da se bosta oba čimprej vrnila v Pariz. Zdi se, da sta v razgovoru s Hammarskj

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 17, najnižja 11.5, zračni tlak 1003, se dviga, veter 11 km, vlaga 43 odst., nebo 8/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano 9.2. Vreme danes: Se bo nekoliko izboljšalo.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 1. aprila Hugon, Mutimir
Sonce vzide ob 5.47 in zatone ob 18.32. Dolžina dneva 12.45.
Jutri, SREDA, 2. aprila Frančišek, Gojko

Predvolilne priprave strank

Včeraj vloženi listi KD in KPI Danes odločitev o listi PSI-PSDI

Tržaški socialdemokrati so se z referendumom izrekli za skupen nastop s socialisti - Ribanje med indipendentisti

Okrožni volilni urad, ki je nastanjen pri prizivnem sodišču, je začel včeraj sprejemati kandidatne liste. Prvi so predložili svojo listo demokristjani, drugi pa komunisti. Do včeraj sta bili torej predloženi samo dve kandidatni listi za tržaško volilno okrožje. Sicer pa je čas za vložitev kandidatnih list do 10. t. m.

Demokristjani in komunisti so se ostro borili za prvo mesto na glasovnici, in sicer, kdo bo prvi predložil osrednjemu okrožnemu volilnemu uradu svojo kandidatno listo. Kot je znano, so volilni znaki na glasovnici uvrščeni na osnovi vrstnega reda vložitve liste. Tisti, ki prvi vloži kandidatno listo, je tudi prvi na glasovnici. To prvo bitko med dvema najmočnejšima strankama so dobili demokristjani. Njihova zmaga pa ni bila tako lahka. Že pretekli petek zvečer so aktivisti KD postavili stražo pred glavnim vhodom sodne palače. Izmenoma so vse noči, od petka do včeraj zjutraj, držali za kljuko vhodnih vrat. Drugi pa so «stražarja kljuke» ščitili, da ga ne bi kakšen komunist odrinil in zasegel kljuke do jutra. Podnevi pa so stražili pred vrati urada, kjer je nameščen okrožni volilni urad. Komunisti so prišli kasneje in so že našli prostor pred vrati zaseden. Kljub temu pa se niso podali. Cakali so dan in noč skupno z demokristjani v upanju, da se jim bo posrečilo jih v zadnjem trenutku prehiteti. Toda včeraj zjutraj, nekaj pred 8. uro, ko je sodnijski sluga odprl glavna vrata sodišča, so demokristjanski aktivisti obkrožili vhod in pustili smukniti noter samo svojega predstavnika, komunističnega predstavnik pa je za nekaj sekund ostal blokiran, dokler ni bil demokristjan že visoko na stopnišču. Ves zadihan se je demokristjan Stopper prvi pojavil pred sodnim kanclistom Romanom in mu predložil svojo kandidatno listo. Takoj za njim je pritekel v urad predstavnik KPI Sajovitz.

Šedaj pa je glavna pozornost osredotočena na skupno listo med PSI in PSDI. V nedeljo zvečer se je zaključil referendum med člani tukajšnje socialdemokratske federacije za skupno listo s PSI ali pa za samostojno listo. Na referendumu so zmagali zagovorniki skupne liste, ki so dobili 60 odstotkov glasov. Vodstvo federacije je sporočilo izid referenduma osrednjemu vodstvu v Rim, ki bi moralo že včeraj dokončno razpravljati o tem sklepu. Toda zaradi odsotnosti Saragata so odložili odločitev na danes zjutraj.

V socialdemokratskih krogih so nam izjavili, da pričakujejo pozitiven odgovor iz Rima. Mnenja so, da osrednje vodstvo ne more prezreti sklepa, ki ga je sprejelo socialdemokratsko članstvo v Trstu z referendumom. Sicer pa ni bila še rečena končna beseda o skupni listi, ker jo mora še potrditi vodstvo v Rimu. Danes zvečer pa bodo imeli socialdemokrati izreden kongres, na katerem bodo določili svoje kandidate, in sicer dva za skupno listo s PSI, štiri pa, če bo direkcija stranke v Rimu postavila svoj veto in zahtevala od tržaške federacije, naj sestavi svojo listo.

Na sedežu PSI pa nadaljujejo z nabiranjem podpisov svoje kandidatne liste, ki jo bodo predložili v primeru, da ne bo sestavljena skupna lista s PSDI. Sicer pa so bili socialisti že od vsega začetka za sestavo skupne liste s socialdemokrati in se od tega stališča niso nikoli umaknili.

Med indipendentisti pa še vedno nekaj ni v redu. Fronta za neodvisnost je že v nedeljo začela nabirati podpise. Objavila je tudi 4 imena svoje kandidatne liste. Medtem pa je Tržaška unija, ki jo vodi Carlo Tolloy, poslala Fronti pismo, v katerem jo dolži, da ni spoštovala «dogovora glede skupne liste». Obenem pa postavlja Fronti svoje pogoje za sestavo skupne liste, med katerimi je tudi pogoj, da Fronta za neodvisnost ne sme predlagati na enotno listo nobenega od štirih svojih kandidatov, ki jih je že določila. Predstavnik Fronte za neodvisnost pa nam je sporočil, da so ti pogoji nesprejemljivi, ker se hoče Tržaška unija vmešavati v notranje zadeve Fronte in si lasti pravico odločati o imenu kandidata Fronte. Obenem pa nam je tudi dejal, da se sploh ne morejo sestati s Tržaško unijo, ki nima nobenega sedeža in v pismu, ki jim ga je poslala, ni navedla ne kraja ne ure sestanka, ki bi moral biti že včeraj.

—«»—

41.000 prijav «Vanoni»

Ob 8. uri zvečer se je zaključilo sprejemanje davčnih prijav Vanoni in računajo, da je urad do te ure sprejel nekaj čez 41.000 prijav, medtem ko so predvideli, da bodo dobili v celoti okrog 50 tisoč prijav. Razlika v resnici ni tako visoka, ker so številni davčni obvezniki poslali svoje prijave po pošti, tako da lahko ugotovimo, da je velika večina Tržačanov v redu in pravočasno izpolnila svojo dolžnost.

—«»—

V Trstu pregledali 6000 avtomobilov

Včeraj so se končali pregledi avtomobilskih žarometov in niso mogli ugoditi predlogom, da bi s pregledi še nadaljevali. Včeraj se je prijavilo rekordno število avtomobilistov, saj jih je kar 536 pripeljalo avtomobile na pregled. Visoko je bilo tudi število v nedeljo, ko so se prijavilo 265 avtomobilistov.

Skupno se je torej prijavilo v Trstu 6 tisoč avtomobilistov.

V trgovinski zbornici

Sestanek komisije za okrepitev prometa

Sinoči je bil na sedežu tržaške trgovinske zbornice pod predsedstvom dr. Caidassija sestanek komisije za okrepitev prometa skozi tržaško pristanišče. Na tem sestanku je dr. Caidassi poročal o rezultatih svojega potovanja po Nemčiji in Avstriji. Predsednik trgovinske zbornice je obširneje poročal o železniških tarifah, saj to vprašanje v prvi vrsti zanima Avstrijce in je od njegove rešitve v znatni meri odvisen ugodnejši razvoj zalednega tranzitnega prometa skozi tržaško pristanišče.

Danes bo dr. Caidassi odpotoval v Rim, kjer bo sodeloval pri zasedanju medministrske komisije za promet in bo prisostvoval tudi sestankom zveze italijanskih trgovinskih zbornic. V Rimu bo dr. Caidassi ostal dva dni in se bo nato vrnil v Trst.

Upamo, da bo sedaj končno prišla na dnevni red ureditev odbora trgovinske zbornice, saj je tržaška trgovinska zbornica v praksi paralizirana že dober mesec, ko ima samo predsednika, nima pa več odbora. Gre za važno vprašanje, saj je zlasti sedaj, ko se bližajo parlamentarne volitve in se politični krogi ukvarjajo predvsem s predvolilno kampanjo, še toliko bolj potrebno, da trgovinska zbornica budno zasleduje vse stvari, ki lahko ugodno ali neugodno vplivajo na tržaško gospodarstvo.

Ker jim niso plačali mezd

Od petka stavka delavcev v ladjedelnici Sv. Justa

Za sedanji položaj je odgovoren urad za devize v Rimu, ki še ni dal dovoljenja za izvršitev naročil

Od 12. ure v petek je zamrlo vse delovanje v ladjedelnici Sv. Justa. Delavci namreč na ta način protestirajo zaradi birokratskih ovir, ki so spravile podjetje v resen položaj in zato, ker že nekaj tednov ne dobivajo redno svojih tedenskih prejemkov.

Včeraj je skupina dvajsetih delavcev v delovnih oblekah skupno s svojimi sindikalnimi predstavniki šla k vladnemu generalnemu komisarju in na občino. Obrazložili so razmere v ladjedelnici in povedali, da že dva tedna spet ne dobivajo redno svojih prejemkov. Po kratkem razgovoru z dr. Capom je skupino delavcev in sindikalnih predstavnikov sprejel na razgovor dr. Palamara, ki je dejal, da je že posredoval za rešitev vprašanja ladjedelnice Sv. Justa. Na magistratu pa je v odsotnosti prefekturnega komisarja dr. Mattuccija sprejel delegacijo njegov namestnik, ki pa je dejal, da ne pozna razmer v ladjedelnici, a da se bo zavzel za rešitev iz te zagate, čeprav je malo možnosti.

O razmerah in težavah v ladjedelnici Sv. Justa smo pred nekaj dnevi že podrobno pisali. Delavci so se naveličali čakanja in obljub, pa so porabili krepko sredstvo, da opozorijo pristojne oblasti. V zadnjih mesecih so v ladjedelnici Sv. Justa dokončali in izročili štiri ladje, eno pa dokončujejo in jo bodo izročili prihodnji mesec. Kaj pa potem?

Neka švedska pomorska družba je pred kratkim odpovedala naročilo štirih ladij po 935 ton; vodstvo ladjedelnice je že 2. decembra zaprosilo urad za tuje devize za dovoljenje, na katero pa še čaka. Glavna ovira je torej v Rimu, ker pristojni uradi in ministrstva nočejo izdati potrebnih dovoljenj za izvršitev naročil, ki jih je omenjena ladjedelnica že dobila in bi jih še dobila iz inozemstva. Zaradi tega nerazumevanja in birokracije trpi škodo podjetje, delavci pa so zelo prizadeti, ker ne dobivajo redno svojih plač in ni zagotovljena nepretrgana produkcija.

Skrajni čas je, da se zadeva reši, sicer bo spet eno podjetje na robu propada, število brezposelnih pa se bo povečalo.

—«»—

Zborovanje aktivistov CGIL

Kakor je bilo napovedano, bo jutri ob 18.30 v Ul. Zonta 2 zborovanje sindikalnih aktivistov vseh strok, ki bodo razpravljali o sklepih vsedržavnega zborovanja v Novari glede delovanja, ustanavljanja, vloge in zaščite ter zakonskega priznanja notranjih komisij.

Ker gre za zelo važno vprašanje, vabi tajništvo nove Delavske zbornice CGIL vse sindikalne aktiviste, da se udeležijo zborovanja.

—«»—

V Benetkah razpravljali o graditvi avto ceste

V Benetkah je bil včeraj sestanek na sedežu tamkajšnje trgovinske zbornice, kjer so razpravljali o pospešitvi gradnje avtoceste Benetke - Trst. Na tem sestanku sta tržaške interese zastopala ing. Visintin kot upravnik družbe «Autovie Venete» in dr. Barison, namestnik tajnika trgovinske zbornice. Beneški predstavniki so predlagali, da bi spremenili predvideno traso tako, da bi šla cesta znatno više, proti čemur pa sta nastopila poslanec Garlato in ing. Visintin, nakar so Benečani svoj predlog umaknili.

—«»—

Številne tatvine mladega izprijenca

Funkcionarji letečega oddelka so bili v zadnjem času obveščeni, da kroži po mestu neki mladi izprijenec, ki izrablja trenutno nepazljivost lastnikov tobakarn in trgovcev zato, da jih okrade. Po kratki preiskavi so ugotovili, da gre za 17-letnega Guerrina R., ki je imel bojno ime «Nagana». Pomagalo pa mu ni ničesar, ker so ga spravili na varno in ga zaslišali.

Guerrino R. ni ničesar zatajil. Pojasnil je celo, kaj vse je napravil v zadnjih mesecih in kako je ogoljufal trgovce. Po navadi se mu je posrečilo ukrasti za 1.000 lir cigaret dnevno. Najprej je stopil v tobakarno in si naročil cigarete. Takoj zatem je začel pisati dopisnico in jo je tako dolgo pisal, dokler ga ni lastnik izpustil izpred oči. Tedaj je izrabil ugoden trenutek in zbežal. Na isti način se je sam ali tudi v družbi z 19-letnim Pierom Giuseppom C. hranil v raznih lokalih in nikoli ničesar plačal. Med zaslišavanjem je izpovedal tudi, da je pred meseci skupno s 15-letnim Massimom L. napadel na Saliti Trenovia neko dekle. Ker se je branilo, ji je ukradel torbico. Denar si je pridržal zase, ker ga je Massimo samo opazoval in mu ni pomagal. Februarja je napadel na stopnišču neke stavbe v Ul. Conti neko gospo in ker ga je ta odrinila, ni mogel zadovoljiti svoji strasti.

Guerrino je moral tudi priznati, da je v nekem baru na Miramarskem drevoredu ukradel bonbone in sladoled, v drugem na Trgu Rosmini pa je z nožem, ki ga je vzel natakarici, zažugal lastnici.

Seveda so nepridiprava spravili v zapor v pričakovanju procesa, na katerem se bo moral zagovarjati zaradi ropa, tatvin, napadov in prevar. Ista usoda je doletela Massima L., ki so ga obtožili sodelovanja pri ropu in tatvinah, medtem ko so tretjega izpustili na začasno svobodo. Vseeno pa bo moral polagati račune za pomoč pri prevarah.

—«»—

OD VČERAJ DO DANES

DAROVI IN PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Katarine Petkovšek darujeta Cesar in Inči Pečar 1000 lir za Dijaško Matico.

Gospod Ivan Ribarič daruje Glasbeni Matici 3.000 lir.

—«»—

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 30. in 31. marca se je rodilo v Trstu 9 otrok, umrlo je 24 oseb, poroka je bila ena.

POROČILA STA SE: mizar Giuseppe Angelo Rudini in gospodinja Maria Teresa Papa.

UMRLI SO: 73-letna Frančiška Moborčič vd. Mihalič, 81-letni Ivan Zerjal, 72-letni Karel Stibelj, 76-letni Enrico Telner, 79-letna Carolina Maria Nolda vd. Kuhl, 87-letna Ema Kariž por. Brezovec, 76-letna Karla Pertot vd. Cok, 73-letni Rodolfo Pesco, 70-letni Francesco Colomban, 73-letni Tommaso Flego, 76-letni Ettore Gelsomini, 81-letni Giovanni Paliaga, 62-letni Libero Pressenig, 76-letna Antonia Vattovaz vd. Gallas, 67-letni Andrea Geruzzi, 76-letni Cesare Brumen, 87-letna Francesca Cusina vd. Ferluga, 80-letna Antonia Gulin, 15-letna Concetta Alberti, 81-letna Rosa Escher, 88-letni Mario Cambon, 84-letna Maria Benedetti vd. Boccassin, 82-letni Cesare Piccoli.

GLASBENA MATICA

JUTRI, 2. aprila bo ob 20.30 uri v dvorani na stadionu «Prvi maj»

javna produkcija gojencev Glasbene šole

Nastopijo gojenci oddelka za klavir, violino, klarinet, otroški godalni orkester pod vodstvom prof. Kjudra in pevski zbor pod vodstvom prof. Vrabca.

Kot gosta sodelujeta sopranistka Gojka Berginc in baritonist Danilo Milič.

Vabila so na razpolago v šoli Glasbene Matice v Ul. Ruggero Manna 29 in eno uro pred pričetkom produkcije pri blagajni dvorane.

Obveščamo čitatelje v Jugoslaviji, da smo primorani zvišati ceno na šemu listu od 1. aprila dalje, in sicer samo nedeljski izdaji, od dosedanjih 10 din na 20 dinarjev.

RADIO

TOREK, 1. aprila 1958

TRST POSTAJA A

7.00 Jutranja glasba; 11.30 Brezobvezno — drobiž od vsepovsod in... Potovanje po Italiji, turistični razgledi M. A. Bernonija; 12.10 Za vsakogar nekaj; 12.45 V svetu kulture; 12.55 Orkester Helmut Zacharias; 13.30 Glasba po željah; 17.30 Plesna glasba; 18.00 Boccherini: Sonata v C-duru za čelo in klavir; 18.15 Ansambla Zuccheri in Kramer; 18.30 Pisani balonček, radijski tednik za najmlajše; 19.00 Simonitijeve, Pregljeve in Adamičeve samospeve poje sopranistka Ileana Bratuž; 19.15 Zdravniški vedež; 19.30 Pestra glasba; 20.00 Sport; 20.30 Od melodije do melodije; 21.15 Simfonični koncert; 22.15 Orkester Andre Kostelanetz; 22.45 Debussy: Nokturni; 23.00 Saksofonist Sil Austin s svojim orkestrom.

TRST I.

11.30 Operna glasba; 12.10 Nove popevke; 14.30 «Tretja stran»; 17.30 «Zadnje izdaje», rubrika tržaškega krožka jazza; 21.00 «Potovanje proti zadnji usodi», slušna igra v 2 dej.

KOPER

257 m, 1169 kHz

Poročila v slov.: 7.00, 7.30, 13.30, 15.00.

Poročila v ital.: 6.30, 12.30, 17.15, 19.15, 22.30.

5.00-6.15 in 7.00-7.15 Prenos RL; 7.15 Glasba za dobro jutro; 12.00 Glasba po željah; 13.40 Kmetijska rad. univerza: «Drugi pretok vina»; 13.50 Torkov operni oder; 14.30 Okno v svet: «Sudan»; 14.40 Filmske melodije; 15.25 Narodne pesmi in plesi raznih narodov; 15.40-17.00 Prenos RL; 17.00 Ritmi in popevke; 17.25 Od melodije do melodije; 19.30-22.15 Prenos RL.

SLOVENIJA

327,1 m, 202.1 m, 212,4 m

Poročila: 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00.

5.00-8.00 Pisan glasbeni spored; 8.05 Slovenske umetne in narodne pesmi; 9.00 Zabavna mozaik; 9.30 Slavni virtuozi in pevci vam igrajo in pojo; 11.30 Za dom in ženo; 11.45 Kvintet Georgea Shearinga z godali; 12.00 Za dobro voljo igra Kmečka godba; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Simfonični plesi; 13.15 Igra Helmut Zacharias s svojim orkestrom; 13.40 Pester spored opernih melodij; 14.20 Za otroke — Primite se za nos, letimo na Marsl; 16.00 Za ljubitelje in poznavalce; 17.10 «Glasba ne pozna meja»; 17.55 Mali preludij v ritmu; 18.00 Sportni tednik; 18.30 Iz zakladnice jugoslovanskih samospevov; 18.45 Domače aktualnosti; 20.00 Najboljši jugoslovanski zbori vam pojo; 20.30 Radijska igra — Wolfgang Weyrauch: Indijanska balada; 21.30 Pomladni večer v Parizu z orkestrom Monia Liter; 22.15 Za prijatelje jazza.

MIHOSLAV CANGALOVIĆ, basist beograjske Opere, poje naslovno vlogo v operi Boris Godunov, ki jo danes zvečer ob 21. uri prenaša televizija iz genovske Opere.

TELEVIZIJA

17.00 Spored za otroke; 18.30 Pordčila; 18.45 Umetnost in znanost; 19.00 Simfonični koncert; 20.00 Izbor iz filmov; 20.30 Poročila; 20.50 «Carosello»; 21.00 Musorgski: «Boris Godunov».

GLEDALIŠČA

TEATRO NUOVO

Jutri, 2. aprila ob 21. uri: Hugo von Hofmannsthal: «Legenda vsakogar». Režiser Franco Enriquez. Abonma A.

LJUDSKI KONCERT V AVDITORIJU

Jutri ob 21. uri bo v Avditoriju zadnji ljudski koncert orkestra Tržaške filharmonije pod vodstvom Heinricha Benderja. Na sporedu so izključno Wagnerjeve skladbe. Nadaljuje se pri osrednji blagajni v Pasaži Protti prodajne vstopnice.

KINO

Excelsior. 15.50: «Most na reki Kway», W. Holden, Alec Guinnes, Jack Hawkins.
Fenice. 16.00: «Herkulova dela», Steve Reeves, Sylva Koscina, Gianna Maria Canale.
Nazionale. 16.00: «Zgodba o Esther Costello», Joan Crawford, Rossano Brazzi, Heather Seais.
Supercinema. 16.00: «Kraljeva ljubica», E. Flynn, A. Neagle, cinemascope, Eastmancolor.
Filodrammatico. 15.00: Revija: «Con mi no se scherza». Film: «Teta iz Amerike na smučanju», Tina Pica.
Grattacielo. 16.00: «Trapez življenja», R. Hudson, D. Malone, R. Stack.
Arcobaleno. 13.30, 16.00, 19.00, 22.00: «Slovo od orožjas, R. Hudson, J. Jones, A. Sordi. Izkaznice prepovedane.
Astra Rojan. 16.00: «Afriško prizališče», A. M. Pierangeli, P. Carey.
Capitol. 16.00: «Lazzarella», A. Panaro, R. Como, Mario Girotti, D. Modugno, Tina Pica.
Cristallo. 15.45: «Kadar je ljubezen roman», A. Blyth, P. Newman.
Alabarda. 16.00: «Nočni prehod», J. Stewart, A. Murphy.
Aldebaran. 16.00: «Preživelis, J. Ferrer, Trevor Howard.
Ariston. 16.00: «Tragična sobota», V. Mature, R. Egan.
Aurora. 16.00: «Banditov poljub», K. Grayson, F. Sinatra, technicolor.
Garibaldi. 16.30: «Simplicius, mednarodni vohun», R. Cameron, L. Maxwell.
Impero. 16.00: «Simon in Laura», P. Finch in K. Kendall.
Ideale. 16.00: «Vojščak smrti», J. Ireland, B. Garland, A. Hayes.
Italia. 16.00: «Venera iz Keronije», Belinda Lee, J. Sernas.
Moderno. 16.00: «Tri Evine noči», David Niven, M. Gaynor.
S. Marco. 16.00: «Kot listje v vetru», Rock Hudson.
Savona. 16.00: «Totò, Peppino e la... malafemmina», Totò, P. De Filippo.
Viale. 16.00: «Gusarski zaklad», V. Jovy, J. Bromfield.
Vitt. Veneto. 16.00: «Alarm v New Yorku», M. Held, N. Tiller.
Belvedere 15.30: «Gangsters», A. Gardner, B. Lancaster.
Marconi. 16.00: «Preludij», June Allyson, Rossano Brazzi.
Massimo. 16.00: «Varšavski pogubljenci» (Kanal), nagrajen na festivalu v Cannesu.
Novo cine. 16.00: «Jaz nisem vohun», R. Milland, E. Borgnine.
Odeon. 16.00: «Velik zapeljivec».
Radio. 16.00: «Maščevanje», G. Madison, F. Farr.

Razgovori dr. Bernardija v Pragi

Pred podpisom trgovinskega in plačilnega sporazuma?

V Pragi posvečajo veliko pozornost prometu skozi Trst

Predvideva se, da bodo še ta teden podpisali v Pragi nov italijansko - češkoslovaški trgovinski in plačilni sporazum, s čimer se bodo znatno izboljšali pogoji za češkoslovaški tranzitni promet skozi tržaško pristanišče. Plačilni promet se bo odvijal na osnovi multilateralne lire, katero je mogoče zamenjati z drugimi valutami, to je z valutami številnih dežel, ki so že sklenile podobne plačilne sporazume z Italijo. Na ta način se pričakuje, da bo odstranjena zapreka za plačevanje pristaniških stroškov in stroškov za železniške ter pomorske prevoze, kar je v preteklosti znatno otežkočalo promet CSR skozi Trst.

Pri teh pogajanjih je v preteklih dneh sodeloval tudi generalni direktor Javnih skladišč dr. Bernardi, ki je imel ob tej priliki tudi več važnih sestankov s predstavniki češkoslovaškega spedicijskega podjetja «Metrans», ki monopolno upravlja ves češkoslovaški tranzitni promet. Dr. Bernardi je zaključil zadovoljiv sporazum s tem podjetjem o tarifah in načinu plačevanja.

Med razgovori je dr. Bernardi ponovno ugotovil, da gospodarski krogi v Pragi posvečajo veliko pozornost prometu skozi Trst in da ne obstajajo zapreke političnega značaja, ker pošiljajo blago izključno na osnovi gospodarskih koristi in pri tem ne igra nobeno vlogo, če je neko pristanišče vključeno v sistem zahodnega ali vzhodnega gospodarstva. Obstajajo torej ugodne možnosti za okrepitev prometa ČSR skozi tržaško pristanišče, kar ustreza tudi težnjam češkoslovaškega gospodarstva in kar se bo uresničilo, če bo novi plačilni sporazum v resnici, tako kot se pričakuje, odstranil vse težave za okrepitev gospodarskih odnosov med obema državama.

—«»—

Predaja poslov v sanatoriju na Trsteniku

Včeraj je začasni ravnatelj sanatorija tbc na Trsteniku prof. Giusto Fegiz v navzočnosti vseh zdravnikov in bolničarskega osebja ter upravnega tajnika predal posle novemu ravnatelju sanatorija prof. Giacomu Battigelliju. Med ceremonijo, ki je potekala v prisrčnem ozračju, se je prof. Giusto Fegiz v imenu ravnateljstva in v svojem imenu zahvalil zdravnikom in uslužbencem za njihovo delo, ki je omogočilo, začetek poslovanja in redno delovanje te važne zdravstvene ustanove. Profesor Fegiz je nato voščil profesorju Battigelliju, da bi sanatorij pod njegovim vodstvom uspešno deloval. Pri tem je izrazil prepričanje, da bo sanatorij s svojim socialnim in zdravstvenim delovanjem Trstu v ponos. Končno je omenil nedavni obisk prof. Olmodea Zorinija v novem sanatoriju in izrazil željo, da bi znanstvene vezi med tržaškim sanatorijem in ustanovo Carlo Forlanini iz Rima postale čimbolj tesne.

V nedeljo je prispel v Trst na obisk francoski veleposlanik v Italiji Gaston Palewski. Včeraj je obiskal razne predstavnike oblasti, kot na primer dr. Palamaro, pokrajinskega predsednika prof. Gregorettija, poveljnika vojaške posadke gen. Ferrarija itd. Ogledal si je tudi pristanišče in rafinerijo Aquila. Ob tej priliki so tudi namestili novega konzularnega agenta za Francijo Pierra Regazzija. Gornja slika nam kaže veleposlanika Palewskega v razgovoru z vladnim generalnim komisarjem dr. Palamaro

Iz sodnih dvoran

Oproščen obtožbe obrekovanja dveh policijskih funkcionarjev

Dva meseca zapora pogojno možu, ki je nehote prekoračil mejo - Potrjena obsodba Tržičana

Rudolf Kamuščič, politični preganjanec iz Ul. Bonomea, je lani iskal zadoščenje pri policijskih organih. Hotel je namreč izterjati dolg za stanovanje, ki ga je dal v najem Ani Kočjančič, por. Kočjančič. Istočasno je policijskim funkcionarjem letečega oddelka kvesture navedel nekaj dejstev, ki so po njegovem mnenju dokazovale kršitev zakona.

V začetku so ga preiskovalni organi poslušali, a končno so ga, vsaj tako trdi Kamuščič, odgnali iz pisarne in mu tudi zagrozili, da ga bodo zaprli, če bo še vztrajal pri svojih trditvah.

Kamuščič pa ni klonil, temveč je stopil na osebni razgovor s kvestorjem, kateremu je opisal, kaj se mu je zgodilo pri dr. Manganu, katerega je skupno z dr. Alessandrom Brancijem obtožil nepoštenosti in tudi, da sta molčala o kršitvi zakona, namesto da bi o tem obvestila sodne organe.

Kamuščič je predvsem želel od policijskih organov, da pokličejo na soočenje in zaslišavanje njega in tudi Ano Kočjančič ter neko Adeljo Bonanno. Nekaj dni kasneje se je zopet zglasil na uradu letečega oddelka, kjer je hotel poizvedeti, kako je z zadevo. Presenečen pa je obstal, ko so mu odgovorili, da je vse urejeno in da so bili vsi poklicani na zaslišavanje. Tudi njega so povabili s pismenim vabilom, a se ni zglasil, kot bi se moral. Kamuščič je izgubil potrpljenje in je funkcionarje obtožil nepoštenega delovanja, trdeč, da ni dobil nobenega vabila.

Policija je Kamuščiča zaradi tega prijavila sodnim organom pod obtožbo, da je klevetal policijske funkcionarje in sicer dr. Mangana in dr. Brencija. In tako je moral mož včeraj pred sodnike, kjer je kot italijanski državljan slovenske narodnosti najprej zahteval, sklicujoč se na Memorandum, na spomenico o človečanskih pravicah, na kazenski postopnik in tudi na ustavo, da mu dovolijo pregledati vse akte in da zato razpravo odložijo za mesec dni. Sodniki so seveda zavrgli njegovo zahtevo in nadaljevali s procesom, med katerim je Kamuščič vztrajal na svojih trditvah in pojasnil, da ni dobil nobenega vabila. Dr. Brenci je sicer izjavil, da je vabilo prinesel in ga v njegovi odsodnosti položil med špranje vrat. Vrata pa so obrnjena na cesto v Ul. Bonomea in Kamuščič vabila ni dobil.

Zanimivo je, da je Kamuščič poslal policijskim organom dolgo pismo z obrazložitvijo svojih trditev proti Ani Kočjančičevi in drugim osebam, pri čemer je zapravil približno tisoč lir za kolkovani papir. Zanj je to precejšnja vsota, ker je brezposeln. Tudi vladnemu generalnemu komisarju dr. Palamari je pisal, a zadoščenje je dobil šele sedaj pred sodiščem, kamor je prišel na razpravo prepričan, da ga bodo obsodili (to mnenje je tudi izrekel predsedniku). Sodišče pa ga je oprostilo kljub strogi kazni, ki je zanj zahteval tožilec. Slednji je predlagal, da mu priznajo delno slaboumnost, zaradi česar bi ga morali obsoditi na poldrugo leto zapora. Sodniki pa so bili drugačnega mnenja in so Kamuščiča oprostili, ker njegovo dejanje ni kaznivo.

Preds.: Corsi, tož.: Tavella, zapisn.: Rachelli, obramba: odvetnik Retta.

***

Marca lani so jugoslovanski organi izročili tukajšnjim obmejnim oblastem 35-letnega Gina Veljaka iz Ul. Pondares s pripombo, da je 15 dni prej ilegalno prešel državno mejo pri Dragi. Veljaka so nemudoma zaslišali in ta je priznal prekršek ter obrazložil, da ni imel namena iti čez mejo. Hotel je iti le v Boršt k bratu in se je usedel na vlak, s katerim se je odpeljal do Ricmanj. Tu je izstopil in se napotil v bližnjo gostilno.

Kasneje se mu je začelo vrteti v glavi, zaradi česar je stopil na cesto in hotel k bratu. Med potjo se je sicer poznal, da je cesta, po kateri je hodil, vodi do Boršta. Po pozitivnem odgovoru je nadaljeval hojo, dokler se ni znašel pred patruljo jugoslovanskih graničarjev.

Za prekršek se je moral zagovarjati pred sodnikom, ki ga je obsodil pogojno in brez vpisa kazni v kazenski list na 2 meseca priporu in na 12 tisoč lir denarne kazni.

***

Antonio Farinea iz Prvomajske ulice v Tržiču se je 1955. leta odpeljal v Videm, kjer je pri podjetju CIR nakupil za nad 2 milijona lir blaga. Plačal pa ni nič, ker je podpisal 4 menice. Njegov podpis brez garanta pa ni zadostoval in je zato zaprosil nekega znanca, če bi mu tudi on podpisal. Odgovor ga je zadovoljil in tako je menice poslal, seveda z označenim podpisom, njegovemu dobavitelju.

Prva menica je zapadla in tako so videmski trgovci zahtevali plačilo prvega obroka od garanta. Ta pa ni hotel nič slišati in rekel, da ni ničesar podpisal.

In res ni bil na menici njegov podpis. S tem pa se je Farineajev položaj poslabšal, ker so ga obtožili lažnega podpisovanja menic. Zato ga je videmsko sodišče lani obsodilo na 10 mesecev zapora ter na povračilo stroškov in plačilo odvetnika zasebne stranke. S prizivom pa je Farinea dosegel le potrditev prvotne obsodbe in plačilo povečanih sodnih in odvetniških stroškov.

—«»—

Izročitev bojnih zastav rušilcema «Indomito» in «Impetuoso»

Na obrežju nasproti Trga Unità je bila v nedeljo dopoldne točno po predvidenem programu, katerega ni motil dež, svečana predaja bojnih zastav dvema rušilcema. Bojni zastavi rušilca «Indomito» je botrovala mati preminulega poročnika Aristida Carabellija, odlikovanega z zlato kolajno, ki je padel pri napadu z bojnimi čolni na Malto. Bojni zastavi rušilca «Impetuoso» pa hčerka še živečega udeleženca napada na Aleksandrijo, kjer so Angleži izgubili dve bojni ladji, prav tako nosilca zlate kolajne Spartaca Schergata.

Med svečanostjo je imel krajši govor poveljnik rušilca «Impetuoso» Tržačan C. Zanchi, ki je izrazil upanje, da bo lahko bojna zastava še dolgo ostala zaprta v umetniško izdelani skrinjici, da pa bodo mornarji te ladje znali braniti svojo domovino z istim pogumom in požrtvovalnostjo, kot so to storili mornarji na ladji, ki je že nosila isto ime. Minister Taviani, ki je sodeloval pri svečanosti, pa je imel daljši govor, v katerem je podrobno orisal obnovo italijanske vojne mornarice in začrtal bodoči program krepitve in modernizacije vojnega ladjevja.

Seja izvršnega odbora SGKZ

V nedeljo je bila prva seja novega izvršnega odbora Slovenske gospodarsko - kulturne zveze. Na seji se je razpravljalo o bodočem delu in so bile v zvezi s tem ustanovljene komisije: za mladinska vprašanja, gospodarska, kulturno - prosvetna, za deželno avtonomijo in za tisk. Imenovani so bili tudi načelniki posameznih komisij.

Prometne nesreče

Hudo ranjen motociklist pri trčenju v avtomobil

Njegov tovariš pa si je zlomil nogo - Ranjena oficir in vojak

V nedeljo se je v Ul. Bazzoni pripetila po krivdi dveh motociklistov nezgoda, ki je prisilila oba v bolnišnico. Eden od njiju, in sicer 23-letni Edoardo Dunardis iz Ulice Schiapparelli, je celo v smrtni nevarnosti, ker si je pri padcu prebil lobanjo, medtem ko si je Vittorio Morin iz Ul. sv. Vida zlomil nogo in se poškodoval po telesu tako, da se bo moral zdraviti najmanj mesec dni na ortopedskem oddelku.

Mladeniča sta na nekem ovinku treščila s precejšnjo silo v ustavljen avto, katerega je sunek porinil nekaj metrov naprej. Udarec je bil usoden tudi motociklistoma, ki sta v velikem loku odletela z motorja in priletela na tla.

Včeraj navsezgodaj zjutraj pa je moral v bolnišnico tudi trgovec Pietro Tirapelle iz Ronca pri Veroni, ki se je udaril v oko. Po nudeni zdravniški pomoči je mož lahko zapustil bolnišnico. Se prej pa je pojasnil, da se je s poltovornikom, ki ga je šofiral njegov uslužbenec Alessandro Monfro vozil proti Trstu. Pri Štivanu pa je šofer verjetno zaradi trudnosti izgubil oblast nad vozilom, ki se je zvrnilo v obcestni jarek.

Zvečer pa so morali z zasebnim avtom pripejati v bolnišnico 29-letnega poročnika Terenzija Continija in 24-letnega vojaka Alessandra Iodica, oba stanujoča v vojašnici v Ul. Cumano. Medtem ko so častnika zaradi zloma čeljusti in raznih ran sprejeli s prognozo okrevanja v 30 dneh na II. kirurškem oddelku, so morali vojaka, kateremu so ugotovili poleg prask na čelu tudi verjetni zlom stegnenice leve noge, poslati na ortopedski oddelek. Tudi on se bo moral zdraviti 30 dni.

Poročnik je pojasnil, da je hodil po trbiški cesti na čelu čete, ko se je vanj in v lodica nad Montebellom zaletel z vespo 25-letni Amedeo Zecchini iz Androna S. Tecla, ki je vozil proti mestu. Tudi vespist se je udaril po raznih delih telesa, a ker poškodbe niso rasne, so ga po nudeni zdravniški pomoči odslovili s prognozo okrevanja v 8 dneh.

Zastrupitev z mehkužci

Včeraj zgodaj zjutraj je Natale Di Pinto iz Drevoreda Tartini začutil v želodcu kaj čudne bolečine in krče. Takoj je mislil, da so teh bolečin krivi mehkužci, ki jih je kupil v soboto zjutraj in jih zaužil opoldne istega dne.

Ker se je Di Pinto bal posledic, se je odpravil v bolnišnico, kjer so ga zaradi verjetnega zastrupljenja pridržali iz previdnosti s prognozo okrevanja v nekaj dneh na opazovalnem oddelku.

Včeraj nas je za vedno zapustil naš dragi

Tomaž Flego

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes ob 16.30 izpred cerkve v Škednju.

Žalujoča žena Marija, hčerka

Jutri javna produkcija gojencev Glasbene šole

Jutri zvečer se bodo v dvorani na stadionu «Prvi maj» gojenci Glasbene šole predstavili občinstvu. Poleg gojencev oddelka za klavir, violino in klarinet ter poteg godalnega orkestra, ki ga vodi prof. Kjuder, bo nastopil tudi pevski zbor Glasbene šole, ki ga vodi prof. Ubald Vrabec in kot gosta pa bosta nastopila še sopranistka Gojka Berginc in baritonist Danilo Milič.

MANCHESTER JE ŽE SAM NA SEBI MUZEJ

Med potemnelimi zidovi bivše «trdnjave bombaža»

Poleg starega, smrdljivega kamina najnovejši TV-sprejemnik

(Poseben dopis)

LONDON, marca

Moj sopotnik v brzem vlaku med Londonom in Manchestrom je bivši podčastnik indijske vojske, ki se je nato posvetil novinarstvu, sedaj pa je lastnik tekstilne tovarne. In ponovno me je prepričal v to, kako skodljiva je knjiga, ki svetuje tujemu turistu, kako naj se na Angleškem obnaša. Pisec te turistom namenjene knjige opozarja tujca, da Anglež ne bo nikoli prvi začel razgovora v vlaku.

Toda moj sopotnik je večkrat pokazal željo po razgovoru, in ko sva prebila led, je čudovito dokazal, da Angleži zares niso tako nezgovorni kot o njih menijo. Opisal mi je lepote in prednosti svojega Manchestra in to s tolikšnim navdušenjem, da so se mi temna delavska predmestja — ki jih še nisem videl — zdela romantična.

Na peronu manchestrske postaje je moj sopotnik-tovarnar stopil k strojevodji in mu dal napitnino, kot je to tu v navadi, in napotila sva se dalje: Manchester je eno izmed onih mest na svetu, kjer se parna pogonska sila in ljudje, ki jo upravljajo, najbolj ceni. Pred nekaj nad enim stoletjem je parna sila omogočila industrijsko revolucijo. Današnji industrijski velikani v svetu pa prehajajo na električni in celo atomski pogon. Toda manchestrski ljudje ostajajo zvesti ognju in dimu in če to ne več toliko v tovarni, pa vsaj doma. Nikjer na Angleškem ni po domovih toliko kaminov kot v manchestrskih domovih in nikjer na Angleškem se ne seseda na sušeče se perilo toliko saj kot na manchestrskih dvoriščih. Toda naklonjenost manchestrskih ljudi pari, dimu in sajam ima v tem mračnem mestu še drug vzrok: v borbi za svoje mesto v svetu prebivalci Manchestra še vedno postavljajo svoje življenje kot nekak vzor, kot postavljajo za vzor razvoju svojo prozaično sajasto preteklost.

V zgodovini industrije je to mesto nekako cesarstvo bombaža. Bombaž je manchestrske petičnike prisilil, da so svojim domovom in ustanovam dali republikanska imena. Koncertna dvorana v Londonu nosi naslov «Kraljevski Albert Hool». V Manchestru pa nosi podobna dvorana naslov «Dvorana svobodne trgovine». Manchestrski bogataši gredo v Pariz za 10 dni, v Londonu pa se ustavijo le en dan, kajti oni sovražijo vse, kar London ljubi. Njim je aristokratski snobizem in manija za naslove odvratna. Nasprotno pa ljubijo vse, kar prezira London, in sicer strast po bogastvu za vsako ceno.

Kot svojo največjo zgodovinsko «sposobnost» vam bodo ljudje iz Manchestra povedali, kako so nekoč trgovali z bombažnimi tkaninami na Kitajskem. Kitajska vlada z vsemi svojimi neštetimi «mandarini» ni mogla zagotoviti dovolj bombažnih tkanin, posebno ne za notranjost države in podjetni manchestrski industrijci so se s kitajskimi lokalnimi lopovskimi tolpami dogovorili, da bodo oni prevzeli skrb za prevoz manchestrskih tkanin v notranjost Kitajske, od česar pa da bodo dobivali visok zaslužek. In trgovina je nesla.

Vznemirjeni nad dinamiko svojih tekmecev, ki so Manchestru že zdavnaj odvzeli prvo mesto, so se bombažni magnati začeli boriti proti modernim časom z vztrajanjem pri svoji «patriarhalnosti». Moj sopotnik-tovarnar se na pr. še danes na poti od doma v tovarno ali nazaj pogosto ustavi z avtom na cesti, da bi pozdravil kakega svojega delavca. Svojemu staremu znancu celo ponudi sedež v avtomobilu in ga zapelje na dom.

To se dogaja v mestu, kjer so pred 130 leti delavci razbijali stroje, zaradi česar so jih angleška sodišča obsojala na vešala.

Tujec pa bo kmalu opazil, da manchestrski delavci na svoj način še vedno plačujejo davek svojim «patriarhalnim navadam», pa čeprav iz povsem drugačnih pobud od onih, kakršne kaže moj sopotnik-tovarnar, ko se na ulici ustavlja s svojimi delavci. On se skusa svojim ljudem približati, da bi jih pridobil za napорno borbo na tržišču. Oni pa hočejo ostati združeni v svojih temnih predmestjih in so nezaupljivi nasproti vsakemu stiku, ki prihaja od zunaj, stiku, ki jim je že nekoč prizadejal toliko zla.

Toda, ali je še kje v kakem industrijskem središču Evrope toliko mračnih naselij kot so manchestrska predmestja? Dolge vrste enonadstropnih vojašnic z visokimi dimniki, s stopnicami, ki s pešpoti vodijo neposredno v stanovanje, s skupnimi stranišči na koncu ulice, do koder prideš le po temnem predoru: vse to je prav tako kot je to opisal že Engels v svoji «Zgodovini angleškega delavskega razreda», knjigi, ki jo britanski tisk prav te dni skuša omalovaževati. Stopite v eno teh stanovanj in videli boste plasti stoletij, ki so se tu nanizale še bolj kot v Pororju ali drugih starih industrijskih revirjih. Med od saj potemnelimi zidovi, ki so vsi razjedeni od vlage, živi po pet, šest oseb v eni sobi. To je odmev preteklosti. V kotu sanjavo in smrdljivo prasketa ogenj. Tudi to je odmev preteklosti. Toda v drugem kotu sobe vidite najnovejši tip televizijskega sprejemnika, v majhni kuhinji pa se tišči tudi električni pralni aparat. Torej stik med preteklostjo in sedanjostjo, morda celo že nekaj bodočnosti.

Manchestrsko predmestje predstavlja že nekako krvno skupnost. Podobno kot škotski klani. Sinovi in hčere starih delavskih družin se ženijo med seboj, da bi nadaljevali življenje v sosedni hiši. Tako so cele ulice povezane med seboj — na življenje in smrt. Laburistična večina v mestnem svetu skuša te nesmrtne priče Engelsovih študij preseliti v moderna naselja, toda ti ljudje hočejo biti preseljeni vsi skupaj kot bratje in sestre enega posebnega nekako ponosnega plemena z vso svojo stoletno preteklostjo.

Stari izrek, da Angleži med sprehodom stalno gledajo v tla, da bi kam ne zagazili, je neki humorist lokaliziral takole: prebivalci Manchestra gledajo v tla, da ne bi videli, kako je njih mesto grdo.

In res, Manchester je tako brezupno grdo mesto. Razlika med malimi stanovanjskimi hišami in velikimi poslovnimi palačami viktorianskega obdobja je samo v tem, da so prve skupek grdega v miniaturi, druge pa skupek vsega grdega na veliko. Neki Londončan, ki je pripovedoval o svojem življenju v Manchestru, je to svojo nesrečo skušal prikazati takole: «Najkrajša pot iz Manchestra je v tem da se nalokaš piva».

In vendar bi temu mestu napravili veliko krivico, če bi ne omenili še druge plati, ki se odraža na vseh straneh in to celo vse do sosednega Yorkshira, če ne bi omenili «mesta moderne industrije», ki pa ni tekstilna industrija, pač pa strojna industrija, ter tudi modernih in nadvse sodobnih stanovanjskih četrti, kjer sedaj s polno paro delajo letalske motorje in naprave za vodene izstrelke.

KURT SCHNEIDER

LANI SO ITALIJANSKE CESTE VIDELE 6855 SMRTI

«Privlačnost vode» ni pravljica

Tudi vsakdanje, neznatne bolezni so lahko vzrok avtomobilske nesreče, šoferske izkaznice pa se dajejo ljudem, katerim bi jih nikakor ne smeli dati

Na tržaškem sejmišču že nekaj dni pregledujejo žarometa in razne signalne luči avtomobilov. Po podatkih komisije kroži po naših cestah precej avtomobilov z nepopolnimi lučmi. Napovedujejo tudi, da bodo v kratkem napravili tudi pregled avtomobilskih kolesa in zavor. Take akcije so vsekakor zelo koristne in skrajno potrebne, toda nekdo se je hudomušno vprašal, kdaj bodo temeljito pregledali tudi vozače — šoferje? In ta, čeprav v šali izrečena pripomba, je vsekakor utemeljena. Pred dnevi smo brali podatke o avtomobilskih nesrečah v Italiji v preteklem letu. Lani je na italijanskih cestah bilo 185.513 avtomobilskih incidentov, pri katerih je izgubilo življenje 6855 oseb. To so številke, ki dajejo misliti. S tem ni rečeno, da nosi Italija prvenstvo, ker je število žrtev avtomobilskih nesreč v ZDA na pr. mnogo večje, seveda ob ustrezno mnogo večjem številu avtomobilov, ki drvijo po ameriških cestah, nič boljše stanje ni v Zahodni Nemčiji.

Mnogo krivde za naraščanje avtomobilskih nesreč se na pr. v Italiji pripisuje slabim cestam. Vsekakor imajo ceste tudi svoj delež, vendar nam nemška metodika, nemška resnost in temeljitost dokazujejo, da niso toliko krive ceste, kolikor so krivi vozači. V lanskem letu so imeli v Zahodni Nemčiji 360.993 avtomobilskih nesreč, ki so terjale 12.823 mrtvih.

Če že govorimo o krivdi vozačev, gre precejšen del krivde na alkohol, na staro «bolezen» večine šoferjev, da mora za vsako ceno prehiteti vozača, ki vozi pred njim itd. Toda ne gre za to krivdo, pač pa za neštete fizične in duševne motnje, ki bremenijo šoferje, ki pa jih komisija, ki izdaja šoferske izkaznice ne jemlje v poštev. Od 360.993 avtomobilskih nesreč, kolikor jih je bilo lani v Zahodni Nemčiji, odpade polnih 60 odst. na «bolne» šoferje.

Ne gre tu za kdo ve kakšne vidne bolezni. Kot dokaz imamo pred seboj fotografiji enega in istega «motiva». Fotografski aparat bi ga «videl» na en način, oči marsikateregа šoferja pa ga vidijo povsem drugače. Gre za tako imenovano kurjo slepoto, ki nam jo najlepše prikaže slika.

In kurja slepota ni tako redek pojav. Je sicer po navadi dedna bolezen, to je stalna bolezen, vendar pa je lahko tudi začasen pojav zaradi pomanjkanja vitamina A. Želodčnih in črevesnih motenj itd. Nemški zdravnik in strokovnjak za «prometno disciplino» iz Hamburga dr. H. Goebbels je po dolgem proučevanju te snovi prišel do zaključka, da je danes med vozači zelo mnogo tudi umskih neuravnovešencev in mnogo takih, katerih možgani niso povsem normalni zaradi udarcev ali ran, ki so jih zadobili v glavo na delu, pri incidentih ali v vojni. Lahek pretres možganov je sicer že mimo, motnje pa ostanejo. Dr. Goebbels navaja tudi vrsto nevroz in fobij ter celo umsko neuravnovešene šoferje, ki nosijo to napako že od rojstva. V Stuttgartu na pr. je neki shicofrenik povozil in ubil dva pešca. Njegova manidočeni razdalji ni srečal hiše, kjer bi mogel prebrati napis, da v njej stanuje zdravnik, je zgubljal ravnovesje. V Nemčiji registrirajo vsako leto okoli 30.000 incidentov, katerih posledica je manjši ali večji pretres možganov. Vsi ti ljudje so potencialni vzrok bodočim incidentom. V desetih letih je tu torej že armada 300.000 morebitnih krivcev za nadaljnje avtomobilske nesreče.

Pa ne le možganski centri, ki ne delujejo povsem normalno, ampak tudi na videz povsem drugačne fizične motnje morejo povzročiti nesrečo. Bonnski zavod za sodno medicino, kot tudi že omenjeni dr. Goebbels navajata tudi sladkorno bolezen, motnje ožilja, krvne bolezni in arteriosklerozo kot bolezni, ki vozača lahko spravijo v nesrečo.

Omenjeni bonnski inštitut je statistično ugotovil, da je vsak peti vozač vsaj enkrat v življenju zaspal ali vsaj zadremal pri volanu. Najnevarnejše ure za to so okoli 2. ure popoldne, nadalje od polnoči do dveh ter doba okoli zore. Da šofer pri volanu zaspi, močno vpliva nanj dolga, monotona vožnja, dolgo poslušanje radia, kakor tudi dolgovezna klepetavost sovozača. Če je šofer povsem zdrav in nima nobenih že prej omenjenih fizičnih motenj, se bo pravočasno zavedel, da ga muči spanec. Zato bo vozilo ustavil in s tem preprečil nesrečo. «Nepopoln» vozač pa ne bo niti opazil prvih simptomov ali pa jih bo podcenjeval. Prvi simptomi so sledeči: vozač vidi pred seboj svetle pike, oči ga tiščijo, nenadoma zginejo pred njim vse sence, brez razloga se mu mišice v nogah ali rokah krčijo, čelo mu postaja težko, posebno čuti to težo ob sencih, začne tudi zehati ali se znojiti in ni redko, da ga začenja zanašati na levo stran. Ni nujno, da so pri utrujenem in zaspanem šoferju izraziti vsi ti znaki, toda izkušen, «popoln» šofer jih opazi, «nepopoln» pa gre preko njih in lahko zadrema. Posledice so znane. Pozimi je največja nevarnost za avtomobilske nesreče — seveda le s tega vidika — v tem, da je šoferju hladno. Daljše zmanjšanje telesne temperature namreč okrni psihične funkcije. Nemci so statistično dokazali, da so bile pozimi vzrok takim nesrečam vprav pokvarjene ogrevalne naprave na avtomobilih.

Problem zase je tako imenovana «privlačnost vode». Nekateri so menili, da je «privlačnost vode», nad katero tožijo vozači, ki vozijo na dolgih progah ob obalah ali rekah, le pravljica. Toda temu ni tako. Reka, ki teče ob cesti, vzbuja pozornost vozača, tako da se tudi proti svoji volji stalno približuje robu ceste, vozač pa, ki vozi iz nasprotne smeri, je prav tako pod vplivom te privlačnosti, in tovrstnih nesreč je sorazmerno zelo zelo mnogo.

Če velja vse to, kar smo doslej napisali, za mlade ljudi, bi človek mislil, da so starejši šoferji še bolj nevarni zaradi tega, ker je povsem naravno, da je njihov organizem še bolj obremenjen z raznimi tovrstnimi boleznimi. In vendar Nemci pravijo, da ni tako. Starost sama na sebi ni glede tega nobena bolezen. Nasprotno, kdor že dolga leta sedi ob volanu, je bolj siguren kot mlajši vozač.

Dr. Goebbels v zvezi s tem predlaga, naj bi šoferske izkaznice izdajali za omejeno dobo in vsakokrat ob obnovitvi izkaznice vozača temeljito pregledali. Poleg tega bi morali tudi zdravnike zakonsko obvezati, da prijavijo vsakega vozača, pri katerem bi odkrili kakršnokoli bolezen ali motnjo, ki vpliva na njegovo «šofersko» sposobnost. Dr. Goebbels nadalje zahteva, naj bi vseh deset milijonov Nemcev Zahodne Nemčije, ki imajo šofersko izkaznico, čimprej temeljito pregledali.

Menda se nikomur ne bo v začetku omenjena hudomušna pripomba, da bi morali priti na vrsto ta temeljit pregled tudi šoferji, zdela prav nič neutemeljena.

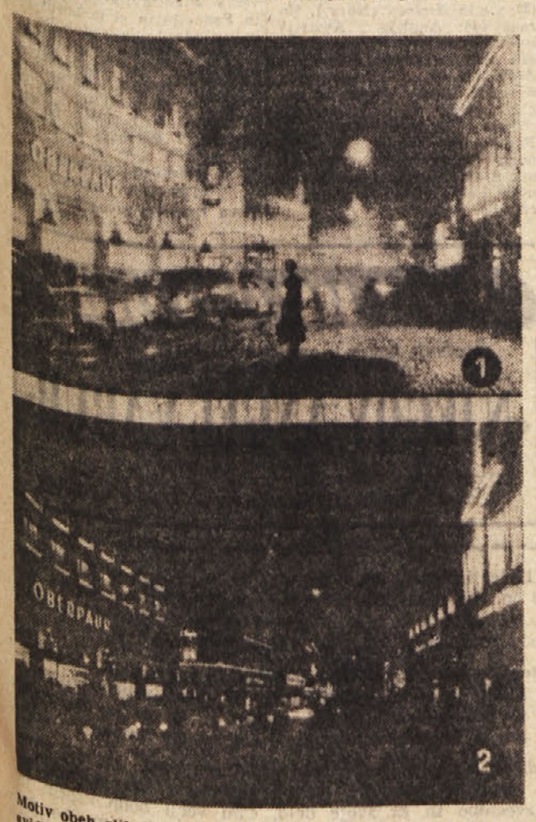

Motiv obeh slik je isti: na gornji sliki je ta motiv tak, kot ga «vidi» fotografska leča, na spodnji pa tak, kot ga vidi oko človeka, ki ima tako imenovano kurjo slepoto. Sredi prve slike se jasno vidi silhueta neke ženske, ki je pa šofer s kurjo slepoto ne vidi in tedaj sledi avtomobilski incident ali tudi smrt.

PRIČELA SE JE KONCERTNA SEZONA V GLEDALIŠČU «VERDI»

SKLADBE ŠOSTAKOVIČA IN PROKOFJEVA KI SE BODO PRVIČ IZVAJALE V TRSTU

Med novostmi (za Trst) letošnjega sporeda so še dela Brittena, Porrina, Saint-Saensa, Gabriellija in Hindemitha - Na tretjem koncertu (15. aprila) je na sporedu Beethovnova IX. simfonija

V gledališču «Verdi» se je v petek pričela koncertna sezona. Medtem ko bo na osmih koncertih nastopil «Tržaški filharmonični orkester» pod raznimi dirigenti, pa so v petek nastopili gostje iz Muenchena, in sicer že z lanskega gostovanja znani Bachchor pod vodstvom mladega dirigenta Karla Richterja. Zbor, ki se je lani predstavil z izvedbo Bachovega «Pasijona po Mateju», je tudi letos nastopil z deli z območja cerkvene glasbe avtorjev Schuetza, Scarlatija, J. S. Bacha, Zoltana Kodalyja in Maxa Regerja. Zbor je s svojim odličnim dirigentom pokazal, da zmore tehnično zahtevna dela (n. pr. delo starega avtorja Heinricha Schuetza (1585-1672) «Deutsches Magnificat») kakor tudi lahko dokaže vso svojo sposobnost z virtuoznim izvajanjem Bacha. Okrog 50 mladih muenchenskih pevcev in pevk odlikuje predvsem natančna šola, čeprav se ne morejo posebno ponašati z individualnimi glasovnimi kapacitetami.

V sredo 9. aprila je pa na sporedu prvi simfonični koncert, zadnji bo pa 16. maja. Kot dirigent se bo najprej predstavil Carlo Felice Cillario, sledili pa mu bodo: Efrem Kurtz, Francesco Mander, Antonio Pedrotti, Georges Sebastian, Jonel Perlea in Sergiu Celibidache, ki bo dirigiral dva zadnja koncerta. Kot vidimo, gre za sama znana imena, razen če izvzamemo za Trst Cillaria in Sebastiana. Gotovo je bil v lanski sezoni izbor dirigentov bolj zanimiv.

Če pogledamo program, bomo našli poleg nekaterih vedno dragih, toda ne vedno prav lahko izvedljivih klasičnih del, tudi nekaj zelo privlačnih novosti, za katere smo res lahko veseli, da so na programu. Tretji koncert bo na pr. ves posvečen Beethovnu. Poleg prve simfonije bo na programu tudi njegova IX. simfonija za soli, zbor in orkester. Solisti bodo Bruna Rizzoli, Bruna Ronchini, Amedeo Berdini ter Giuseppe Fojani. Zbor gledališča «Verdi» pa bo pripravil njegov zborovodja Adolfo Fanfani.

Nadalje je na sporedu letošnjih koncertov Brahms z dvema simfonijama (III. in IV.), Čajkovski s V. simfonijo, pa Berlioz, Franck, Schubert itd. Prvič se bo v Trstu izvajal Saint-Saensov Koncert št. 4 za klavir in orkester, medtem ko so znane ponovitve Beethovnov Koncert št. 4 za klavir in orkester, Chopinov Koncert št. 1 za klavir in orkester ter Mendelsohnov Koncert za violino in orkester. Kar dva koncerta Prokofjeva pa bosta tržaškim poslušalcem prvič pripravila dirigenta Francesco Mander na IV. koncertu, 19. aprila) ter Sergiu Celibidache (na IX. koncertu, 16. maja). Prvi bo dirigiral Prokofjeva III. koncert za klavir in orkester. Klavirski part bo odigrala Marta Argerich, medtem ko bo violinist Riccardo Brengola nastopil kot solist v Koncertu št. 1 za violino in orkester. Za oba koncerta Prokofjeva vlada razumljivo zanimanje. Prava poslastica letošnjega programa pa je tudi Sostakovičeva Simfonija št. 9, ki jo bodo prav tako Tržačani prvič slišali. Na sporedu bo na predzadnjem koncertu (10. maja), ko bo tudi dirigiral Celibidache, ki mu gre zahvala že naprej ob dejstvu, da bo podal še dvoje novih stvari: Gabriellijevo «Arijo iz bitke» (transkripcija Ghedinija) ter Hindemithove Simfonične metamorfoze na Webrove teme. Poleg omenjenih novosti letošnjega programa sta z deli, ki se prvič izvajajo v Trstu, navedena še Britten in Porrino. Če omenimo še Cherubinija, Wagnerja in Elgarja, smo našteli vse avtorje, ki jih bodo izvajali, če seveda ne nastopijo kake spremembe, kar se skoraj vedno rado dogodi.

Medtem ko smo še omenili violinista Riccarda Brengola ter pianistko Marto Argerich, ki bosta z orkestrom nastopila v koncertih Prokofjeva, moramo navesti še Fabia Peressonija, ki bo igral klavirski part v koncertu Saint-Saensa, violinista Salvatora Accarda (Mendelsohn), pianistko Maureen Jones (Chopin) ter pianistko Mario Tipo (Beethoven).

Končno lahko rečemo, da gre za kar dovolj zanimiv program in tudi izbor dirigentov in solistov ni slab, dasi ni rečeno, da ne bi lahko bil še boljši. Pogrešamo pa — kot vedno — med gosti kakega jugoslovanskega dirigenta ali solista, ki so lahko dobri za Rim (na pr. Igor Ozim) ali za milansko Scalo (na pr. Lovro Matačič), a so premalo za Trst.

—«»—

Prokofjev (zgoraj) in Sostakovič, velika privlačnost letošnjega sporeda koncertne sezone v «Verdiju»

KAKO NASTANEJO V RASTLINSTVU GIGANTI

Več ko slišimo o plodovih rastlin, ki dosežejo abnormalne velikosti, o drevesih, katerih krone so ogromnega obsega, ali pa o orjaški solati, kumarah, fižolu itd., bolj se nam zdi, da je vse skupaj le neresnično napihovanje. Vse to se nam zdi čudno, skoro nemogoče, in vendar je tako. Če vemo za sredstvo, s katerim so znanstveniki dosegli ta gigantska razmerja v rastlinstvu, nam postane vsa stvar jasna.

Potekla je že dolga vrsta let, odkar so znanstveniki odkrili razne hormone za pospeševanje rasti, za hitrejše dozorevanje, ali pa za čim bolj mesnate plodove, v katerih se ne razvijajo semena. V novejšem času pa je že znano sredstvo, ki ni hormon, ki pa pospešuje rast rastlin. V Ameriki so že začeli izdelovati tako zvano rastilo pod imenom «Gibrel».

Zanimivo je, da se ta snov nahaja tudi v mleku kokosovega oreha. Z razliko od auksinov pa to ni hormon, ampak je proizvod glivice Giberella fujikuroi. To snov nazivamo gibberellin in se je posrečilo jo izolirati na dolgotrajnih raziskavah tokijskim znanstvenikom že pred več kakor desetimi leti. Danes pa že izdelujejo gibberelinsko kislino iz omenjene glivice.

Ta kislina povzroča že v izredno majhnih koncentracijah velikansko rast žit, vrtnin in sadnega ter drugega drevja. Če so rastline poškropljene s to snovjo, skoro vse povečajo izredno hitro svojo rast. Vrtnine zrastejo v enem mesecu do trikratne svoje normalne velikosti, drevje pa v dobi svoje rasti poveča do petkrat svoj obseg. Glede na to se tudi pridelek izredno poveča, zlasti še, če škropimo rastlino v njeni mladostni dobi, ker je tedaj učinek Giberela najboljši. Pri poskusih, ki so jih vršili znanstveniki na najrazličnejših rastlinah, se je to novo sredstvo pokazalo slabo učinkovito na iglavcih, popolnoma brez učinka pa je bilo pri čebuli in na gladiolah.

Kemično je Giberel kalijeva sol gibberellinske kisline in je bel v vodi lahko topen prah.

Če se ozremo na učinek Giberela, nam je dano upanje na ogromne spremembe v kmetijstvu, kakor tudi v gozdarstvu. Te spremembe so lahko pozitivne glede na povečano rast in pridelek, vprašamo pa se lahko, kako bo reagirala rastlina na to umetno povzročeno pospešeno rast? Počakajmo in videli bomo, kaj bo prinesel čas.

Dr. Urey: Daleč smo za Rusi

V Ameriki je izstrelitev tretjega satelita vzbudila veliko navdušenje. Eisenhower je hkrati najavil velike načrte za polet na Luno. Nobelov nagrajenec prof. Harold C. Urey, ki poučuje na kalifornijskem vseučilišču, pa s tem ameriškim navdušenjem ne soglaša. Ker pa je bil dr. Urey nagrajen z Nobelovo nagrado zaradi odkritja težke vode in ga zato upravičeno smatrajo za «očeta» atomske bombe in je zato vsega upoštevanja vredna kapaciteta, je vredno ogledati si, kaj meni o tem ameriškem navdušenju. Na tiskovni konferenci je dr. Urey izjavil, da je to ameriško navdušenje odveč in da je zanj kaj «mučno» dejstvo, da se ZDA ne zavedajo, da so pognale v vsemirje le drobcene satelite. «Rusi — je poudaril dr. Urey — so pognali v nebo predmet, ki tehta pol tone in ki lahko prizadene veliko škodo.» Dr. Urey je dodal: «Z Rusi bomo morali tekmovati še ves preostanek tega stoletja, ne pa le nekaj mesecev.»

NOV DRZEN VLOM, TOKRAT NA RAČUN BOGATAŠA

Iz neke vile v Genovi odnesli za 60 milijonov lir draguljev

Vtem ko milanska policija še vedno brezuspešno tava v mraku, da bi kakorkoli zasledila vsaj sledove za sedmimi roparji, ki so pred kratkim oropali bančni avtofurgon z nad sto milijoni lir, se genovska policija od preteklega petka muči s prav tako veliko neprijetnostjo.

Genovski bogataš lastnik brodovja in solastnik «Tempa» Ernesto Fassio in njegova žena Jole imata v Ulici Dodecanneso v Albaru pri Genovi razkošno trinadstropno vilo, ki jo obdaja čudovit park. Park obdaja še zid iz opeke, v parku pa so še trije psi, katerih dva imata speljano žico ob levi, eden pa ob desni strani vile. To so trije dobri psi-čuvaji vrste boxer, ki naj 17 osebam, ki oskrbujejo vilo in lastnikoma strežejo, najavijo prihod vsakega tujca.

In vendar se je pretekli teden zgodila «nesreča». Gospod Ernesto Fassio je bil poslovno v Rimu, gospo Jole pa je neka prijateljica povabila na čaj. Gospa Jole je ob 5. popoldne zapustila svojo sobo, jo zaklenila in ključek vtaknila v neko omarico v garderobi. Zunaj je deževalo in gospa se ni toliko zadržala na obisku, toda, ko se je vrnila domov, je bila njena spalnica razmetana, posebno pa tista omarica, kjer sta z možem hranila dragulje in dragocenosti. Na tleh pa so ležale škatlice za dragulje. Okno je bilo odprto, za vlomilcem pa nikakega sledu. In izginilo je precejšnje bogastvo, ki ga cenijo na 60 milijonov lir. Izginila je namreč ogrlica, ki jo je Ernesto Fassio pred vojno poklonil svoji gospe in ki ga je tedaj stala 200.000 lir, izginila je zlata zapestnica, okrašena z briljanti, vredna 10 milijonov lir, izginili sta nadalje dve zapestnici, prav tako z briljanti in rubini, ter sponka z diamanti, izginile so nato še tri zlate ure in še vrsta kolajn njenega moža ter več zlatih kovancev.

Kdor je vse to odnesel, verjetno ni imel mnogo zaupanja v razne druge nakite, kajti pustil je še mnogo ogrlic in drugih podobnih predmetov, vrednih 150 milijonov lir, za katere je verjetno menil, da so ponarejeni.

Gospa Jole je takoj obvestila moža, ki je prihitel iz Rima in stopil v stik s policijskimi organi. Ti so takoj zaslišali vse osebje vile od kuharice do vrtnarja, vendar niso mogli ugotoviti ničesar.

Vsekakor se da sklepati, da je tisti, ki je vdrl v spalnico gospe Fassio, hišo dobro poznal. Po vsej verjetnosti je preskočil zid in se povzpel v drugo nadstropje, tako da mu je železna ograja na oknu v prvem nadstropju služila kot lestev, da se je povzpel do okna gospenje sobe. Toda, čeprav je deževalo, niso na tleh zasledili niti najmanjšega sledu, nobene stopinje. Gospa pa je bila tudi toliko neprevidna, da je pustila okno priprto, tako da vlomilcu ni bilo treba razbijati šip. Postavlja se vprašanje, kaj so počeli psi in kako da ni njihovo lajanje vzbudilo pozornost osebja.

Policija pa je ugotovila, da je ta vlom zelo podoben vlomu v vilo Taverno v Rimu, ko so pred kratkim neznanci odnesli ženi ameriškega veleposlanika v Rimu Zellerbacha precejšnjo količino draguljev in nakita. Rimskih zmikavtov še niso odkrili, vprašanje je, kako se bo policija odrezala v Genovi.

NI BILA PRVOAPRILSKA ŠALA

Vulkanski otok ali privid?

Če bi bil pretekli petek 1. april, bi si mislili, da je skupina čuvarjev svetilnika na otoku Favignana pri Trapaniju izpeljala zelo posrečeno šalo nad svojimi someščani in nad pristaniškim poveljstvom Trapanija. V petek ob 9. dopoldne je skupina čuvarjev svetilnika začela klicati: «Glejte, tam raste otok! Počasi se dviga iz vode!» In s svojimi daljnogledi so ti ljudje zasledili na morju, osem milj južno od Favignana nekaj, kar se je dvigalo iz vode in po njihovih računih je «otok» zrasel v nekaj urah že na 150 metrov nad gladino. O tem so obvestili pristaniško poveljstvo v Trapaniju, ki je takoj poslalo motorni čoln, ki se je usmeril proti «otoku». Ko pa je motorni čoln prispel na kraj, kjer naj bi bil novi «otok», posadka ni videla ničesar. Ker pa je bilo zatrjevanje ljudi s svetilnika povsem resno, malone že trmasto, je čoln krožil po morju več ur, vendar pa brez uspeha. Kmalu potem, ko je čoln prispel na kraj, se je tudi dvignila megla, kljub temu je čoln še krožil in bil stalno v radijskem stiku s pristaniškim poveljstvom v Trapaniju.

Pristaniško poveljstvo v Trapaniju je mnenja, da je šlo le za privid, toda s tem mnogi ne soglašajo, posebno ne soglašajo s tem možje, ki so otok «videli» s svetilnika, in ki pravijo, da so ga povsem jasno videli «s svojimi lastnimi očmi».

To je za te kraje povsem razumljiv pojav, kajti tod so vsi otoki vulkanskega izvora in pred nepolnim stoletjem se je med otoki Egadi nenadoma porodil otok Fernandea, ki je kmalu nato ponovno izginil. Med ljudmi je ta otok posebno znan, pa čeprav sedaj že po izročilu, zaradi spora, ki je bil tedaj nastal med Veliko Britanijo in Borbonci, kajti Borbonci so upravičeno bili mnenja, da je otok njihov, medtem ko si je Velika Britanija otok lastila zase. Vtem pa, ko so se Velika Britanija in Borbonci med seboj pričkali, je otok ponovno izginil.

Nekateri so tudi mnenja, da bi tudi ta otok mogel biti vulkanskega izvora, toda v Trapaniju in na otoku Favignana ter drugih otočkih Egadi ni nihče slišal bobnenja, ki spremlja porajanje takih vulkanskih otokov. Zato bo verjetno šlo le za privid.

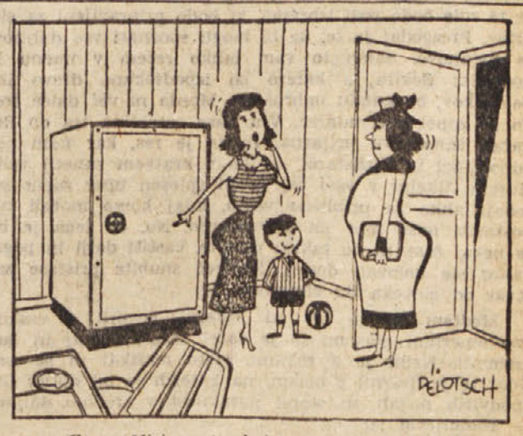

— Gospa Mici, veste, kaj se nam je zgodilo. Edini, ki zna odpreti ta hladilnik, je moj mož, ta nesrečni Janezek pa ga je zaloputnil vanj.

Goriško-beneški dnevnik

Občni zbor sovodenjske posojilnice

Važna vloga domačega zavoda pri dvigu življenjskega nivoja

Junija nameravajo dostojno proslaviti 50-letnico ustanovitve

Za letnim občnim zborom doberdobske posojilnice je prišel na vrsto občni zbor Kmečko-delavske posojilnice v Sovodnjah. Ti občni zbori imajo poseben čar, ki bi ga zaman iskali na občnih zborih drugih ustanov; človeka globoko prevzamejo, ko sliši, koliko let življenja imajo ti denarni zavodi, s kolikšno skrbjo jih vodijo ljudje, ki so bili izvoljeni v vodilne organe, in s kolikšnim zanimanjem tudi sami člani spremljajo delovanje te ustanove. Tesna povezanost med člani, odborniki in posojilnico ni nič slučajnega. Kot si dober gospodar prizadeva, da bi njegova družina uspevala v zdravju, zadovoljstvu in gospodarskem napredku, ki ga je stal mnogo truda, tako tudi člani posojilnice skrbijo, da je vedno na čvrstih finančnih temeljih, ker se nikoli ne ve, kdaj bo lahko s svojim posojilom preprečila gospodarske neprilike v kaki družini.

Občnemu zboru je vtisnila pečat resnosti prisotnost velikega števila samih zrelih gospodarjev, ki so pazljivo spremljali poročilo predsednika Pipana. Predaleč bi prišli, če bi hoteli navajati vse številke, ki dokazujejo izredno plodno delovanje v preteklem letu. Navedemo naj samo, da je posojilnica dala v l. 1956 za nekaj nad 9 milijonov lir posojil, lani pa 12,8 milijonov. Čistega dobička ni dosti, samo nekaj nad 55.000 lir, ki ga bodo dali v rezervni sklad; ta dobiček po dokazuje, da posojilnica dobro deluje.

Posojilnica posoja denar po 7 odst. Ta mera bo ostala nespremenjena. Marsikateri govornik je s tem v zvezi povedal, kako zagrabijo goriški denarni zavodi za vrat človeka, ki pride k njim po denar. Od njega zahtevajo celo po 11 ali 12 odst. Preden izdajo posojilo zahtevajo vsa mogoče jamstva, če bo posojilo lahko vrnil. Nič čudnega zato, če si ti zavodi gradijo v mestu velike palače.

Sovodenjska posojilnica bo svoje socialno poslanstvo opravljala tudi vnaprej z enakim prizadevanjem kot doslej. Nekateri člani so bili mnenja, da bi se znesek posojila, ki se lahko da vsakemu članu, povečal od sedanjih 500.000 na 700.000 lir. Predlog je bil soglasno sprejet.

Odborniki so dosegli lani pri goriški posojilnici, kjer imajo naložen denar, da jim bodo namesto po 3 odst. plačevali za naloženi denar po 3,75 odst. Ko so bili pri voditelju goriške posojilnice, kateremu so prikazali delovanje sovodenjske posojilnice, jim je rekel, da imajo odborniki s člani, ki se zavedajo svojih dolžnosti do posojilnice, prav lahko mirno spanje.

Na koncu so nekateri starejši člani predlagali, naj se namesto njih vpišejo med člane posojilnice njihovi otroci. Za vsakega novega člana pa bi pristopnina znašala 500 lir.

Letos poteka 50-letnica delovanja sovodenjske posojilnice. Jubileja se bodo spomnili s priložnostno prireditvijo prav na tistem mestu in pri isti mizi, kjer so pred 50 leti položili temeljni kamen tako močne gospodarske ustanove, ki je uspela premagati mnogo težav, med katerimi sta bili nedvomno posojilnici najbolj nevarni dve svetovni vojni.

Kako so voditelji posojilnice premagali težave v prvi svetovni vojni, tega ne vemo; vemo pa, kako so jih premagali, ali bolje, kako jih je premagal v prvi svetovni vojni predsednik Andrej Pipan, ki je nesel shranjeni denar v neko ljubljansko banko. Ko so ga vprašali, če ga dà za vojno posojilo, je rekel, da ne, ker ga bodo še rabili. Tako ga rabijo še danes — za gradnjo kmečkih domov, za dvig življenjskega nivoja.

—«—

Se o pokrajinskem svetu

Občinske ceste pod pokrajinsko upravo

Ker v nedeljskem poročilu o seji pokrajinskega sveta zaradi pomanjkanja prostora nismo utegnili navesti vsega, kar je o vprašanju cest govoril Miladin Černe, bomo v pričujočem članku na kratko povzeli glavne misli.

Tov. Černe je predlagal, naj bi pokrajina prepustila državi poleg nekaterih zelo prometnih cest, kot je glavna cesta Trst — Videm, tudi pokrajinsko cesto Devetaki — Doberdob — Selce, ki je zelo prometna, saj vozijo po njej številni tovorniki iz Jugoslavije, ter cesto Gorica — Pevma — Oslavje — Steverjan, ki veže dve občini in predstavlja obenem zvezo z inozemstvom. V zameno pa naj bi prevzela občinsko cesto po Grojni. Pokrajina naj bi sprejela pod svojo upravo še cesto Gorica — Standrež — Sovodnje — Zagraj ter cesto Gabrje — Rubije.

Svetovalec Černe je predlagal sklicanje sestanka vseh županov naše občine in predstavnikov pokrajine, da bi vskladili različna gledanja občinskih predstavnikov. Na takem sestanku bi se laže sporazumeli, katere občinske ceste naj bi prišle pod pokrajinsko upravo.

Odbornik Zaretti pa je povedal, katere občinske poti bi po mnenju pokrajinskega odbora morale najprej priti pod pokrajinsko upravo. Med temi je na prvem mestu cesta, ki pelje iz Standreža čez Sovodnje v Zagraj. Pod državo pa naj bi šlo 70 km pokrajinskih cest, med temi tudi cesta Tržič — Gradež, ki je še niso pričeli graditi.

—«—

Čudno pojmovanje svobode

V soboto popoldne so tudi goriški liberalci pričeli z volilno kampanjo. V dvorani Petrarca je govoril član vsedržavnega vodstva dr. Alfonzo Ferrio. Orisal je program svoje stranke; svoboda, svoboda v politiki, svoboda v gospodarstvu, pravna svoboda, socialna svoboda, obramba liberalne države.

Propagandisti so si dovolili tolikšno mero svobode, ko so z modernimi popevkami vabili na svoj shod, da so pričeli presedati pokrajinskim odbornikom, svetovalcem in časnikarjem, ki so bili na pokrajinski seji v občinski dvorani, ker se zaradi bučnosti megafonov skoraj niso slišali.

Toliko ropota za tistih nekaj glasov, ki jih bo PLI dobila v Gorici!

—«—

Volilno zborovanje KPI v Prosvetni dvorani

PSI na drugem mestu

V nedeljo dopoldne je bil v Prosvetni dvorani v Gorici sestanek slovenskih komunistov in simpatizerjev, ki ga je sklicala goriška federacija KPI, da bi seznanila Slovence z važnostjo sedanjih političnih volitev ter z delom, ki ga je stranka napravila za zaščito interesov naše manjšine. Med prisotnimi je bil tudi kandidat na listi KPI Franc Komic iz Steverjana.

Najprej je župan iz Doline Lovriha prinesel pozdrav tržaških komunistov, potem pa je občinski svetovalec Battello (poročilo bi moral imeti Šišković, ki je nenadoma obolel) postregel s celo vrsto dokazov iz vsakodnevne stvarnosti, zakaj Slovenci ne smemo glasovati za Krščansko demokracijo (čeprav imajo oblast vsa povojna leta, nam niso dali obljubljene deželne avtonomije zakonskega priznanja slovenskih šol, bili so od samega začetka proti obmejnemu prometu itd.) in zakaj naj slovenski volivci glasujejo za levičarske stranke, v prvi vrsti za KPI. Govornik je naglasil, da so se levičarske stranke edine borile za pravice slovenske manjšine in ji bile vedno ob strani.

Za njim je kandidatka za parlament iz Trsta Marina Bernetič govorila o skupnih vprašanjih slovenskega in italijanskega prebivalstva ter o ogorčenju, ki vlada v Trstu, ker Krščanska demokracija ni dovolila Tržačanom izvoliti svojega senatorja.

—«—

V Vidmu otvorjena razstava del slovenskih umetnikov

V nedeljo dopoldne je bila v Vidmu v dvorani Ajace (občinska palača) otvoritev razstave del slovenskih umetnikov. Na razstavi so zastopani Stojan Batič, Zdenko Kalin, Boris Kobe ter Marij Pregelj. Ob otvoritvi, ki so ji prisostvovali predstavniki videmskih oblasti ter jugoslovanskega konzulata iz Trsta, se je zbralo veliko število umetnikov in ljubiteljev umetnosti ter tudi nekateri politični predstavniki.

V imenu župana je spregovoril najprej prof. dr. Bonetto, odbornik za prosveto, ki je izrekel pozdrave oblasti ter želje za največji uspeh razstave. Poudaril je univerzalnost umetnosti, ki je last vseh narodov in ne pozna meja ter je tako prvo in najučinkovitejše sredstvo za združevanje narodov. Nato je govoril umetnostni kritik Manzano, ki je nedavno ob razstavi furlanskih slikarjev v Ljubljani obiskal slovensko prestolnico ter poudaril lep sprejem, ki so ga bili furlanski slikarji deležni v Ljubljani in zaželel je, da bi se Videm na enak način oddolžil slovenskim razstavljavcem.

Upati smemo, da bo zanimiva razstava pritegnila mnogo obiskovalcev, ker to že po svoji kvaliteti zasluži.

—«—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj so na goriškem letališču zabeležili najvišjo temperaturo 17,4 stopinj ob 15,30 najnižjo 8 stopinj ob 6. uri.

—«—

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Kuerner, Korzo Italia 4, tel. 38-77.

—«—

Kino v Tržiču

EXCELSIOR. 16.00: «Ne gremo delat», St. Laurel in O. Hardy.

AZZURRO. 17.30: «Prepovedan udarec», A. Baxter in St Hayden.

PRINCIPE. 17.30: «Dva Angleža v Parizu». Alex Guimess. Technicolor.

—«—

Kino v Gorici

CORSO. 17.00: «Devica Orleanska», I. Bergman, cinemascope v barvah.

VERDI. 17.00: «Bitka pri apaških vodnjakih», E. Cooper in A. M. Meneghetti, cinemascope.

VITTORIA. 17.15: «Sanjanje z odprtimi očmi». P. Avery in D. McGavin.

CENTRALE. 17.00: «Tarzan in izgubljeni Safari», Gordon Scott, v barvah.

MODERNO. 17.00: «Sirota iz židovske četrti», F. Marzi.

V soboto, 12. aprila gostujejo v Prosvetni dvorani v Gorici «Veseli planšarji».

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

26. kolo italijanskega nogometnega prvenstva

Presenetljivi zmagi Atalante in Udinese v B ligi Triestina zopet sama v vodstvu

Genoa in Sampdoria v vedno bolj kritičnem položaju - Poraz Padove zopet načel vprašanje drugega mesta

26. kolo A lige italijanskega nogometnega prvenstva je bilo vsestransko zanimivo. Razen tega, da je Juventus še za dve točki povečal svojo, sedaj že nedosegljivo prednost, in da je borba za izpad dobila nove konture, se je ponovno odprlo tudi vprašanje drugega mesta, za katero se je Padova že zdela edini kandidat. Zaslugo za to ima Atalanta, ki je zadala Padovi prvi poraz letošnje sezone na njenem lastnem igrišču z rezultatom 3:0, ki ne dopušča »čudežnemu otroku« prvenstva nobenih izgovorov. Seveda sta ta nepredvideni spodrsljaj Padove takoj izkoristila Fiorentina in Napoli, ki sta se z zmagama (prva proti Laziu (2:0), drugi pa proti Spalu v Ferrari (2:1) pomaknila krepko naprej in znova postavila kandidaturo za častno mesto. Kako se bo ta borbo razvijala v prihodnjih osmih kolih je težko predvideti, toda če je res, da je Padova zašla v krizo, potem se nam zdi, da bo morala odstopiti mesto Fiorentini.

Na dnu se je položaj vsaj za sedaj precej razčistil, vendar pa ne na način, ki se je zdel najverjetnejši. K temu je razen nepredvidenega uspeha Atalante prispeval v veliki, morda celo odločilni meri tudi poraz Sampdorie na njenem terenu proti Udinese (5:3), ki se je tako za sedaj kar dobro izvlekla iz nevarne cone, delno pa tudi domači poraz Spala proti Napoliju. Posledica vseh teh rezultatov pa je ta, da sta se prav na dnu v dokaj izoliranem položaju znašla oba genovska predstavnika Sampdoria in Genoa, ki je izgubila v Alessandriji s 3:1, katerih perspektive so poslej kaj mračne.

Ostali rezultati so normalni. Juventus je brez težav odpravil Lanerossija s 5:2, pri čemer je Sivori sam dosegel štiri gole. Milan je visoko premagal Torino, čeprav ni kokazal kdove kako lepe igre. Inter je z Angeillom v veliki formi odpravil v Veroni razpadajočo Verono s 4:2, Roma pa je porazila Bologno z 2:0. In še ena značilnost 26. kola — noben neodločen rezultat.

* * *

V B ligi je po Pasqualejevi razsodbi ostala važna le še borba za prvi dve mesti, v kateri sta angažirani Triestina in Bari, ki sta imela doslej enako število točk. Obe vodilni enajstorici sta gostovali na Siciliji: Triestina proti Messini, Bari pa v Palermu.

Težko je trditi, da bi bila včerajšnja rezultata že kar odločilna, dejstvo pa je, da je Triestina sedaj z dvema točkama več od svojega rivala na boljšem, čeprav jo čaka še direktno srečanje z njim v Bariju. Bari je namreč v Palermu popolnoma jasno pokazal, da je zašel v krizo in sam rezultat 3:0 je zanjo najboljši dokaz.

Za Triestino se je uresničilo to, kar smo predvidevali. Dejstvo, da igra v njenem napadu Petris — novopečeni reprezentant — je v pozitivnem smislu vplivalo na celotno moštvo, v negativnem pa na njene nasprotnike le s to razliko, da je bil vpliv nanje močnejši kot pa na Petrisove soigralce. Dejstvo je namreč da je Triestina igrala ves prvi polčas podrejeno vlogo in da bi igralci Messine z nekoliko močnejšim pritiskom tudi dosegli kakšen gol, če jih ne bi pri tem oviral povsem neumestni kompleks manjvrednosti. Kot že tolikokrat doslej se je namreč tudi v Messini ponovila stara pesem, da je Triestina prepustila sredino igrišča nasprotnikom in se pri tem zanasala na svoj prodoren napad in zanesljivo obrambo. Toda zgodilo se je tako, da je obramba z izjemo Bandinija povsem odpovedala, napad s Petrisom vred pa ni izvedel v vsem prvem polčasu niti ene same pomembne ofenzivne akcije.

Na srečo so se stvari v drugem polčasu obrnile. Messina je najprej izgubila zaradi poškodbe enega svojih najboljših branilcev, Petris pa je končno le upravičil svoj sloves in v sredini polčasa dvakrat zatresel mrežo domačinov in Triestini zagotovil toliko potrebno zmago.

Kaj pa ostali? Za obrambo smo že dejali. Belloni in Castano nezanesljiva, Varglien neprecizen v svojih intervencijah. Tulissi in Rimbaldo koristna le v drugem polčasu. V napadu je v celoti zadovoljil samo Renosto. Petris se je rešil z goloma, vsi ostali, in predvsem Milani, pa so pokazali znatno manj kot zmorejo.

V C ligi sta oba glavna kandidata za napredovanje, Pro Vercelli in Reggiana, zmagala in vodita pred neposrednim zasledovalcem Carbosardo s štirimi oz. tremi točkami. Vse kaže, da do konca prvenstva ne bo večjih sprememb in da bosta P. Vercelli in Reggiana v prihodnji sezoni nova člana 20-članske B lige.

A LIGA

REZULTATI

*Alessandria-Genoa	3:1
*Fiorentina-Lazio	2:0
*Juventus-Lanerossi	5:2
*Milan-Torino	4:0
Atalanta-*Padova	2:0
*Roma-Bologna	2:0
Udinese-*Sampdoria	5:3
Napoli-*Spal	2:1
Inter-*Verona	4:2

LESTVICA

Juve	26	19	3	4	59	34	41
Padova	26	13	7	6	43	29	33
Fiorent.	26	12	8	6	40	29	32
Napoli	26	13	5	8	53	38	31
Roma	26	9	10	7	32	27	28
Bologna	26	10	7	9	38	33	27
Aless.	26	9	9	8	31	27	27
Inter	26	9	8	9	31	29	26
Laner.	26	10	5	11	39	40	25
Lazio	26	9	7	10	33	45	25
Milan	26	6	12	8	40	29	24
Udinese	26	7	9	10	39	41	23
Torino	26	7	9	10	29	38	23
Verona	26	9	5	12	38	46	23
Spal	26	7	8	11	23	40	22
Atalanta	26	5	11	10	24	40	21
Samp.	26	5	9	12	37	48	19
Genoa	26	4	10	12	35	51	18

B LIGA

REZULTATI

*Brescia-Venezia	1:1
*Como-Catania	3:1
*Marzotto-Sambenedett.	6:0
Triestina-*Messina	2:0
*Palermo-Bari	3:0
*Parma-Cagliari	1:1
*Simmenthal M.-Novara	1:0
*Taranto-Lecco	1:1
*Zenit Modena-Prato	2:2

LESTVICA

Triest.	26	15	6	5	53	22	36
Bari	26	13	8	5	237	23	34
Venezia	26	11	8	7	25	21	30
Marzotto	26	13	4	9	40	31	30
Como	26	10	10	6	25	15	30
Modena	26	9	11	6	38	32	29
Monza	26	10	8	8	33	32	28
Palermo	26	8	11	7	24	24	27
Prato	26	10	6	10	27	31	26
Taranto	26	8	9	9	18	21	25
Brescia	26	9	6	11	37	33	24
Catania	26	7	10	9	23	28	24
Novara	26	6	10	10	30	31	22
Cagliari	26	7	8	11	25	29	22
Lecco	26	6	10	10	19	31	22
Samben.	26	6	10	10	18	31	22
Messina	26	6	8	12	16	31	20
Parma	26	4	9	13	19	41	17

C LIGA

REZULTATI

*Carbosarda-Pro Patria	1:0
*Cremonese-Sanremese	1:0
*Legnano-Salernitana	3:1
*Mestrina-Fedit	2:2
*Pro Vercelli-Livorno	2:0
*Reggiana-Reggina	2:1
*Sarom Ravenna-Biellese	0:0
*Siena-Vigevano	2:0
*Siracusa-Catanzaro	5:0

LESTVICA

P.Verc	26	14	6	6	30	15	34
Reggian.	26	13	7	6	36	22	33
Carbos.	26	12	6	8	33	26	30
Ravenna	26	11	7	8	43	31	29
Vigev.	26	11	6	9	36	32	28
Catanz.	26	13	3	11	32	37	27
Legnano	26	9	9	8	44	33	27
Siena	26	8	11	7	33	33	27
Cremon.	26	9	8	9	23	32	26
Biellese	26	7	11	8	25	26	25
Fedit	26	8	9	9	26	28	25
Reggina	26	9	7	10	21	27	25
P.Patria	26	9	6	11	32	27	24
Siracusa	26	8	8	10	28	36	24
Mestrina	26	9	5	12	32	28	23
Salernit.	26	7	8	11	22	32	22
Livorno	26	6	9	11	26	39	21
Sanrem.	26	7	4	15	30	47	18

Stolpec TOTOCALCIO: 1 1 1, 1 2 1, 2 2 2, 2 1 1 1

Kvote: 13 točk 1.213.000 lir, 12 točk — 37.000 lir. V Trstu je 5 zmagovalcev s 13 točkami in 104 z 12 točkami.

Stolpec TOTIP: 2 1, 1 2, 1 2, 1 1, 2 1, 1 2

Kvote: 12 točk — 647.427 lir, 11 točk — 14.793 lir, 10 točk — 2397 lir.

Pin-pong turnir na stadionu «Prvi maj»

Pokal tiskarne «Graphis» osvojila prva ekipa KMI

Med posamezniki zmagal Berce pred Škedenjcem Bajcem

Na stadionu «Prvi maj» se je v nedeljo popoldne pred lepim številom gledalcev zaključil namiznoteniški turnir ekip in posameznikov, ki ga je organiziral Krožek mladih izobražencev.

Zadnji rezultati:

Polfinale posameznikov: Berce - Merlak 2:0 (21:10, 21:12), Bajec - Grbec 2:1 (21:11, 19:21, 21:12).

Finale posameznikov: Berce (KMI) - Bajec (Škedenj A) 2:0 (21:5, 21:15).

Lestvica najboljših: **1. Berce, 2. Bajec, 3. Grbec, 4. Merlak, 5. Sosič, 6. Tomšič, 7. Košuta, 8. Germani, 9. Patrizio, 10. Rudolf.**

Finale ekip za prehodni pokal Graphis:

KMI A—PD SKEDENJ A 4:1

Tomšič - Bajec 0:2 (4:21, 11:21)

Berce - Merlak 2:0 (21:15 21:16)

Berce-Tomšič - Bajec-Merlak 2:1 (12:21, 21:13, 21:15)

Tomšič - Merlak 2:0 (21:16, 25:23)

Berce - Bajec 2:0 (21:12, 21:10).

KOLESARSTVO

Derycke zmagovalec dirke po Flandriji

GAND, 31. — V kolesarski dirki po Flandriji, ki je veljala tudi za klasifikacijo Desgrange—Colombo, je zmagal Belgijec Derycke, ki je 230 km dolgo progo prevozil v času 6,7' s povprečno hitrostjo 37,600 km. Z njim so prišli na cilj še Truye, Janssens, Desmet, Schott in Italijan Contemo, ki je sedaj prvi za klasifikacijo Desgrange—Colombo z 28 točkami pred Van Looyem s 26 in Deryckom z 20 točkami.

NOGOMET

«Dinamo» iz Zagreba trenira danes v Trstu

Na prehodu skozi Trst na turnejo v Francijo, bo jugoslovanska nogometna enajstorica Dinamo iz Zagreba, ki je trenutno na čelu jugoslovanske zvezne lige, izkoristila svoj današnji postanek v našem mestu za kondicijski trening. V ta namen ji je vodstvo Triestine s pravim športnim duhom odstopilo stadion pri Sv. Soboti in ji dalo na razpolago tudi kombinirano mostvo titularcev in rezerv, ki bo nastopilo kot sparing-partner.

Zanimiva trening tekma se bo začela ob 15. uri in ljubitelji nogometa bodo imeli prost vstop.

ATLETIKA

Mihalič šele šesti na krosu «Humanite»

PARIZ, 31. — Na tradicionalnem krosu dnevnika «Humanite» v Parizu je v izredno močni mednarodni konkurenci zmagal Poljak Kriszkowiak pred rojakom Ozokom in Rusom Bolotnikovom. Jugoslovan Mihalič je bil šesti, lanski zmagovalec Kuc (SZ) pa ni startal. Plasma Mihaliča je spričo zanj razmeroma kratke proge (10 km) zadovoljiv. Ostali Jugoslovani so se uvrstili takole: 21. Strstof, 28. Važić, 31. Subotić, 35. Pandurović, 39. Pavlović.

Rezultati: Kriszkowiak (P) 30:54.0, Ozok (P) 30.57.0, 3. Bolotnikov (SZ) 31:08, Zimmi (P) 31:16.0, Udov (SZ) 31:17.0, Mihalič (J) 31:37.0, Hoenicke (Vzh. Nem.) 31:39.0, Pjarnakivi (SZ) 31:45.0, Zaharov (SZ) 31:55.0, Žukov (SZ) 31:57.0 itd.

Jugoslavija prva na krosu gluhonemih

Kogovšek 2. med posamezniki

PAVIA, 31. Na desnem bregu reke Ticino je bil v nedeljo mednarodni kros gluhonemih za podelitev naslova evropskega in italijanskega prvaka.

Naslov evropskega prvaka za l. 1958 je osvojil Francoz Aimoz s časom 21'43". Drugi je bil Jugoslovan Kogovšek, tretji pa Italijan Adorno, ki je osvojil prvenstvo Italije. Zaradi dobrega plasmaja preostalih dveh Jugoslovanov Facana in Petrovića je prvo mesto v klasifikaciji narodov zavzela Jugoslavija pred Italijo in Francijo in si priborila pokal predsednika republike.

Vrstni red na cilju: 1. Aimoz (Fr.) 21'43", 2. Kogovšek (Jug.) 22'52"2, 3. Adorno (It.) 23'10", 4. Facan (Jug.) 23'15", 5. Orsoni (It.) 23'34", 6. Sosvi (It.), 7. Petrović (Jug.) itd.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

8., 11. in 12. junija na Švedskem

Seznam glavnih in stranskih sodnikov v osmini finala svetovnega prvenstva

Tekme jugoslovanske reprezentance bodo sodili: proti Škotski Wyssling (Šv.), proti Franciji Griffiths (Angl.) in proti Paragvaju Macko (ČSR)

STOCKHOLM, 31. — FIFA je objavila popolni seznam sodnikov in stranskih sodnikov, ki bodo sodili tekme v osmini finala svetovnega nogometnega prvenstva. Seznam je naslednji:

8. JUNIJA:

Stockholm (3. skup.): Mehika - Švedska, sodnik Latišev (SZ), stranska sodnika Mowat (Škotska) in Erikson (Finska); Sandviken: (3. skup.): Madžarska - Wales, sodnik Codesal (Urugvaj), stranska sodnika Lemešič (Jug.) in Nuffel (Belg.); Norrkoeping (2. skup.): Francija - Paragvaj, sodnik Gardaezabal (Španija), stranska sodnika Brozzi (Arg.) in Griffiths (Wales): **Vaesteraas (2. skup.): Jugoslavija - Škotska, sodnik Wyssling (Švica), stranska sodnika Macko (ČSR) in Orlandini (It.);** Goethenborg (4. skup.): Anglija - Sovjetska zveza, sodnik Zsolt (Madž.), stranska sodnika Joergensen (Danska) in Nielsen (Norv.); Oddevalla (4. skup.): Brazilija - Avstrija, sodnik Giugue (Fr.), stranska sodnika Dusch (Nem.) in Asmussen (Dan.); Malmoe (1. skup.) Argentina - Nemčija, sodnik Leafe (Angl.), stranska sodnika Ahlner (Švedska) in Bronkhorst (Hol.); Halmstad (1. skup.): Severna Irska - ČSR, sodnik Seipelt (Avst.), stranska sodnika Ells (Angl.) in Campus (Port.).

11. JUNIJA:

Stockholm (3): Mehika - Wales, sodnik Lemešič (Jug.), stranska sodnika Codesal (Urugvaj) in Tatišev (SZ); Korrkoeping (2): Paragvaj - Škotska, sodnik Orlandini (It.), stranska sodnika Andren (Šved.) in Gardeazabal (Šp.); Vaesterras (2): **Francija - Jugoslavija, sodnik Griffiths (Wales), stranska sodnika Dragvoll (Norv.) in Wyssling (Sv.);** Gothenborg (4): Brazilija - Anglija, sodnik Dusch (Nem.), stranska sodnika Zsolt (Madž.) in Loeoew (Šved.); Boraas (4): SZ - Avstrija, sodnik Joergensen (Dan.), stranska sodnika Nielsen (Norv.) in Ackeborn (Šved.); Haelsingborg (1): ČSR - Nemčija, sodnik Ellis (Angl.), stranska sodnika Seipelt (Avst.) in Leafe (Angl.); Halmstad (1): Argentina - Severna Irska, sodnik Ahlner (Šved.), stranska sodnika Bronkhorst (Hol.) in Campos (Port.): Stockholm (3): Švedska - Madžarska, sodnik Mowat (Škotska), stranska sodnika Dragvoll Norv.) in Nuffel (Bel.).

12. JUNIJA:

Stockholm (3): Švedska - Wales, sodnik Nuffei (Belg.) stranska sodnika Latišev (SZ) in Lemešič (Jug.); Sandviken (3): Mehika - Madžarska, sodnik Erikson (Fin.), stranska sodnika Codesal (Urug.) in Mowat (Škotska); Eskilstuna (2): **Jugoslavija - Paragvaj, sodnik Macko (ČSR), stranska sodnika Gardeazabal (Sp.) in Griffiths (Wales);** Oerebro (2): Francija - Škotska, sodnik Brozzi (Arg.), stranska sodnika Orlandini (It.) in Wyssling (Šv.); Gothenborg (4): Brazilija - SZ, sodnik Guigue (Fr.), stranska sodnika Joergensen (Dan.) in Nielsen (Norv.); Boraas (4): Anglija - Avstrija, sodnik Asmussen (Dan), stranska sodnika Dusch (Nem.) in Zsolt (Madž.); Malmoe (1): Severna Irska - Nemčija, sodnik Campos (Port.), stranska sodnika Ahlner (Šved.) in Bronkhorst (Hol.); Haelsingborg (1): Argentina- ČSR, sodnik Ellis (Angl.), stranska sodnika Laefe (Angl.) in Seipelt (Avst.).

Mednarodni smučarski skoki v Planici

Poljak Gasienica zmagal pred Krznaričem (Jug.)

Najdaljši skok dosegel mladinec Jemc 79 m, a je pri doskoku padel

PLANICA, 31. — Včeraj so bili v Planici smučarski skoki na 80-metrski skakalnici. Mednarodna udeležba je bila slabša kot se je pričakovalo, saj so nastopili samo trije Poljaki. Od Jugoslovanov so nastopili vsi, vključno z Zidarjem in Langusom, ki pa nista izpolnila pričakovani.

Skakalnica je bila zelo dobro pripravljena, vendar pa je bilo kljub temu nekaj padcev, katerih žrtev so bili favorit tekmovanja Poljak Tainer, Jugoslovan Zidar, ki je sploh odstopil, ter mladinec Jemc, ki je padel pri najdaljšem skoku dneva, 79 m. Na prvo mesto se je tako uvrstil Poljak Gasienica pred Jugoslovanom Krznaričem itd. Jemc, ki je tudi drugič skočil zelo lepo in daleč, se je zaradi padca v prvi seriji uvrstil šele na 10. mesto, sicer pa bi lahko bil tudi prvi.

Vrstni red: 1. Gasienica (Polj.) 210 točk (78, 73.5 m) 2. Krznarič (J.) 204.5 (73, 73.5), 3. Przybyla (P.) 201 (71, 71.5) 4. Oman (J.) 199.5 (72, 74.5), 5. Langus (J.) 194.5, (69.5, 69), 6. Pečar (J.) 188.5 (68.5, 70), 7.—8. Senčar Lado (69.5, 71.5) in Gorjanc (68.5, 66) oba 184.5, 9. Slibar (J.) 184 (67, 68.5), 10. Jemc (J.) 183 (79 padec in 77.5), 12. Tajner (P.) itd.

OBERWIESENTHAL, 31. — Na mednarodnem tekmovanju v Oberwiesenthalu v Vzhodni Nemčiji je prvo mesto osvojil Recknagel z 228 točkami pred Glasom (Vzh. Nem.) z 219 točkami.

Kino na Opčinah

predvaja danes 1. aprila z začetkom ob 18. uri
Metroscope barvni zabavni film:

«NJEGOV ANGEL VARUH»

(Il suo angelo custode)

Igrajo:
LUCILLE BALL, DESI ARNEZ in JAMES MASON

VLADIMIR BARTOL — 38.

ALAMUT

Toda med vsemi ukrepi smatra naš poglavar za najvažnejšega onega, s katerim je bila ustanovljena šola za fedaije. Iz te šole bodo izšli izbranci, ki bodo pripravljeni za sleherno žrtev. Prezgodaj je še, da bi mogli spoznati vso daljnosežnost te ustanove. Samo to vam lahko rečem v imenu Našega gospoda: Sekira, s katero bo izpodsekano drevo iz rodu Seldžukov, bo kmalu nabrušena. Morda ni več daleč trenutek, ko bo zapel prvi udarec. Vsa naša soseščina tja do Raija je danes izmailstvu prijazna. In če je res, kar nam poročajo odposlanci iz Kuzistana, da bo v kratkem zanetil veliki dai Husein Alkeini v vsej tej deželi splošen upor zoper sultana, tedaj lahko že približno vemo, kdaj bomo morali tudi mi postaviti našo moč na preizkušnjo. No, do tega je bržkone še nekaj časa in do takrat delujte, častiti daiji in poglavarji, kakor ste delovali doslej. Namreč snubite pristaše za našo stvar od človeka do človeka.»

Medtem ko je bil od začetka govoril z vsakdanjim, enakomernim glasom, se je začel sčasoma bolj in bolj razvnemati. Krilil je z rokami, zvito mežikal in se smehljal. Zdaj se je dvignil z blazin, na katerih je bil dotlej sedel na spodvitih nogah, in stopil naravnost v sredino dáijev.

Nadaljeval je:

«Prijatelji moji! Posebno naročilo vam prinašam od Seidune. Naj vam uspehi v pridobivanju somišljenikov ne zameglijo oči! Prav zdaj je važen vsak posameznik. Naj vas nikar ne zapelje veliko število sovernikov, da bi dejali: Čemu bi se trudili, da bi pridobili še tega ali onega posameznika? Saj nima niti ugleda niti premoženja. Morda je prav ta tisti, ki bo prevrnil tehtnico v našo korist. Ne strašite se truda! Hodite od človeka do človeka in skušajte ga pregovoriti. Zato je *prvo*, kar je potrebno, da si pridobite njegovo zaupanje. Ne smete biti enostranski, marveč spreminjajte svoj postopek od primera do primera. Če vidite, da je nekdo strogo veren in da ima neomejeno zaupanje v koran, kažite se tudi vi take. Govorite mu, da vera pod seldžuškimi sultani propada in da je postal kalif v Bagdadu njihov hlapec. Če vam na to odvrne, da je imam v Kairu tujec in samozvanec, mu pritrdite, pač pa vztrajajte pri tem, da tudi z bagdadskim namestnikom ni vse v redu. — Lažje stališče boste imeli, če je predmet vašega snubljenja alijevec ali vsaj temu nauku prijazen. Če vidite, da je ponosen na svoje iranske prednike, mu recite, da nima naš pokret ničesar skupnega z egiptovsko vladavino. Če pa je doživel krivično zapostavljanje od domačinov, ga tolažite, da bo, če nam zavladajo egiptovski Fatimidi, deležen popolne pravičnosti. — Kjer naletite na razboritejšega moža, ki se naskrivaj ali celo javno posmehuje koranu in verskim naukom, mu recite, da je izmailstvo v svojem jedru istovetno s svobodomiselstvom ter da je nauk o sedmorici imamov le pesek v oči in vaba za nevedne množice. — Tako obdelujte vsakega posameznika po njegovem značaju in njegovih nazorih in ga neopazno pripeljite do tega, da bo začel dvomiti v pravilnost obstoječega reda. Zraven se kažite skromne in z malim zadovoljne, ravnajte se po šegah in običajih dotičnega kraja in dotičnega staleža in se v vseh nebistvenih stvareh vdajte svojemu sobesedniku. Imeti mora vtis, da ste sicer učeni in izkušeni, da ga pa kljub temu visoko cenite in da vam je mnogo na tem, da bi prav njega pripeljali na pravo pot. — Ko ste si tako pridobili njegovo za